

OCENA STANU
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU GRAJEWSKIEGO
ZA ROK 2025

Spis treści

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	4
EPIDEMIOLOGIA	18
HIGIENA KOMUNALNA	26
SEKCJA DZIECI I MŁODZIEŻY.....	34
HIGIENA PRACY I NADZORU NAD CHEMIKALIAMİ	42
PROMOCJA ZDROWIA I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	53
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	60

Szanowni Państwo!

Mam przyjemność przedstawić Państwu Ocenę stanu sanitarnego powiatu grajewskiego za 2025 rok.

Jest to podsumowanie działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu grajewskiego. Zawiera dane statystyczne wraz z omówieniem najistotniejszych zagadnień z zakresu naszej działalności.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie w 2025 r. realizowali z pełnym zaangażowaniem zadania z zakresu zdrowia publicznego. Prowadziliśmy między innymi: nadzór nad podmiotami leczniczymi, obiektami użytku publicznego, placówkami oświatowo-wychowawczymi oraz warunkami pracy w zakładach pracy. Dbaliśmy o bezpieczeństwo żywności, żywienia oraz jakość wody do spożycia, wody w pływalni oraz miejscach okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli. Sprawowaliśmy również szeroki nadzór nad produktami kosmetycznymi, substancjami i mieszaninami chemicznymi niebezpiecznymi. Staraliśmy się zapobiegać negatywnym skutkom wpływu szkodliwych i uciążliwych czynników na zdrowie ludzi już na etapie planowania przestrzennego, projektowania, lokalizacji i realizacji inwestycji. Prowadzono i koordynowano programy zdrowotne oraz podejmowano działania w zakresie promocji zdrowia we współpracy z innymi instytucjami i służbami publicznymi. Podejmowano w mediach społecznościowych (strona internetowa, Facebook) liczne inicjatywy informacyjno – edukacyjne w zakresie szeroko rozumianego zdrowia publicznego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Grajewie bieżącym nadzorem sanitarnym obejmowała **985** obiektów. Przeprowadzono ogółem **974** kontrole sanitarne, w tym przeprowadzono **189** wywiadów epidemiologicznych w związku ze zgłoszonymi chorobami zakaźnymi. Wydano **140** decyzji merytorycznych oraz **213** decyzji płatniczych, wystawiono **145** postanowień oraz **4** tytuły wykonawcze, nałożono **26** mandatów karnych na kwotę **3.800,00** złotych. Wykonano **1635** oznaczeń fizycznych. Ponadto pobrano do badań **231** próbek.

Nadzorujemy i kreujemy działania mające na celu dobro i zdrowie publiczne obywateli. Naszym zadaniem jest minimalizowanie skutków zdarzeń niekorzystnie wpływających na życie mieszkańców powiatu grajewskiego – informujemy, aktywizujemy i uczymy.

Przygotowany dokument informuje o wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną zadaniach oraz podejmowanych działaniach przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie, które gwarantują mieszkańcom powiatu grajewskiego bezpieczeństwo zdrowotne i sanitarne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Grajewie
Lek. med. Jerzy Jan Nikliński

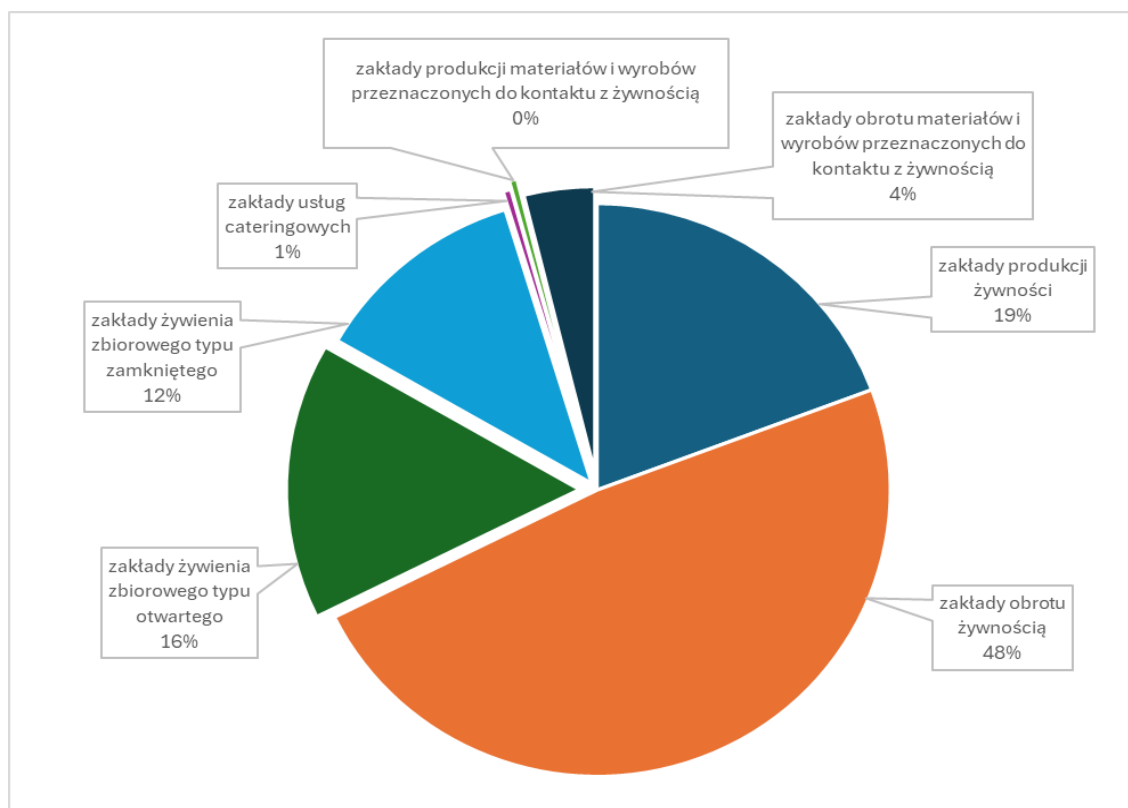
BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

W 2025r. pion bezpieczeństwa żywności i żywienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu grajewskiego obejmował nadzorem łącznie 461 zakładów, w tym 441 obiektów produkcji żywności, obrotu i żywienia oraz 20 zakładów produkcji oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W rejestrach zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się odpowiednio:

- 89 zakładów produkcji żywności, w tym 71 podmiotów prowadzących produkcję pierwotną, rolniczy handel detaliczny i dostawy bezpośrednie żywności oraz 5 producentów żywności w warunkach domowych,
- 223 zakłady obrotu żywnością,
- 72 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 55 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- 2 zakłady usług cateringowych,
- 2 zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 18 zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Rysunek 1 Rodzaje obiektów nadzorowanych przez pion bezpieczeństwa żywności w roku 2025.

W 2025r. skontrolowano łącznie 256 zakładów, w których przeprowadzono 360 kontroli, z czego 130 stanowiły kontrole nieplanowane, w tym 57 interwencyjne. Kontrole nieplanowane przeprowadzano w związku m.in. z:

- Zatwierdzaniem i rozszerzaniem działalności zakładów,
- Akcjami tematycznymi,

- Informacjami wnoszonymi przez konsumentów,
- Prowadzonymi postępowania administracyjnymi,
- Pobieraniem prób do badań laboratoryjnych,
- Powiadomieniami RASFF.

W efekcie prowadzonych działań kontrolnych stwierdzono, iż 461 zakładów posiada wdrożone zasady GHP/GMP, natomiast kontrola wewnętrzna oparta o procedury systemu HACCP prowadzona jest w 87 zakładach.

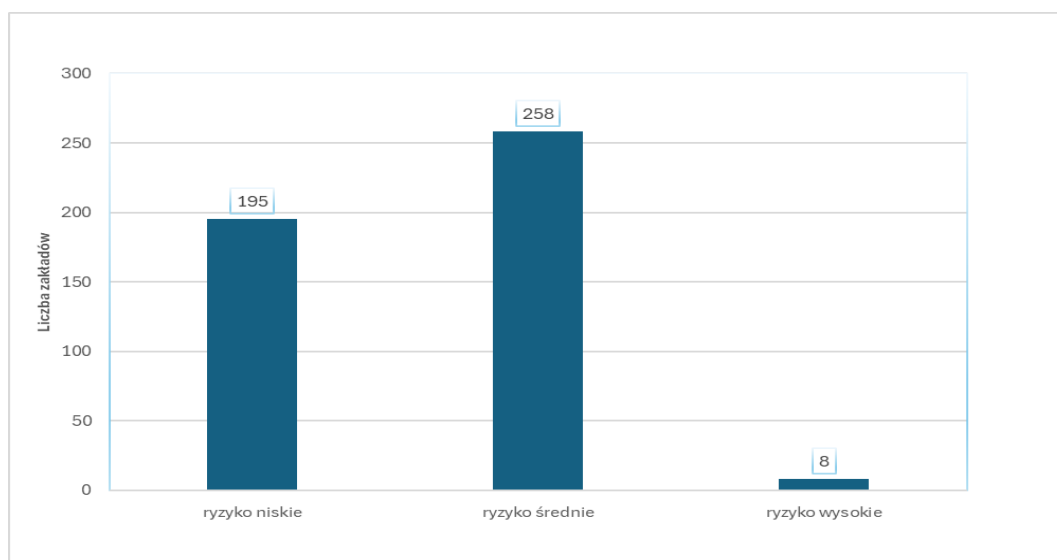
Działania kontrolne sprawowane w ramach nadzoru nad zakładami produkcji i obrotu w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością skutkowały wydaniem 88 decyzji administracyjnych.

Za stwierdzone naruszenia przepisów prawa żywnościowego nałożono 24 mandaty karne na łączną kwotę 3500 PLN.

Tabela 1 Działalność administracyjna i represyjna będąca wynikiem urzędowych kontroli żywności na przestrzeni lat 2020-2025

Rok	Ilość obiektów ewidencji	Ilość przeprowadzonych kontroli	Ilość wydanych decyzji	Ilość mandatów	Suma mandatów
2020	490	342	89	9	1150
2021	489	239	85	18	3850
2023	445	364	76	15	2800
2024	448	334	118	22	5000
2025	461	360	88	24	3500

W 190 zakładach dokonano kompleksowej oceny stanu sanitarnego w oparciu o jednolite w skali kraju kryteria zawarte w procedurach urzędowej kontroli żywności. W 2025 r. do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 195 obiektów, do kategorii średniego ryzyka – 258 zakładów, zaś do kategorii wysokiego ryzyka – 8 zakładów.

Rysunek 2 Ilość zakładów według oszacowanego ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności.

Wysokie ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa żywności stwierdzono w:

- 8 zakładach produkcji żywności (w 2 wytwórniach lodów, 2 automatach do lodów, 1 piekarni, 1 ciastkarni, 1 podmiocie prowadzącym RHD, 1 podmiocie prowadzącym produkcję pierwotną i rolniczy handel detaliczny),

Zakłady z powyższych grup zakwalifikowano do kategorii wysokiego ryzyka m.in. ze względu na wytwarzany asortyment, uprawę owoców miękkich przeznaczonych do bezpośredniego spożycia lub stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w 2025 roku należały:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia zakładu,
- brak odpowiedniej segregacji asortymentowej surowców i potraw w urządzeniach chłodniczych,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych,
- sprzedaż lub wykorzystywanie do przygotowywania potraw środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- brak warunków dla zapewnienia prawidłowej higieny personelu,
- brak dostępnych dla konsumentów informacji, dotyczących składu serwowanych potraw, zgodnie z obowiązującymi przepisami ,
- nieprawidłowo prowadzona kontrola wewnętrzna oparta o zasady GHP/ GMP i procedury systemu HACCP, w tym brak systematycznych zapisów potwierdzających zgodność działania z obowiązującymi w zakładzie procedurami i instrukcjami,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- brak właściwego zabezpieczenia przed szkodnikami.

Urzędowa kontrola jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na terenie powiatu grajewskiego.

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością przeprowadzano m.in. poprzez pobieranie próbek zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu na rok 2025”.

Ogółem pobrano 172 próbki, w tym: 156 żywności, 11 sanitarnych, 2 materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz 3 posiłki.

Tabela 2 Rodzaj obiektów oraz liczby pobranych i kwestionowanych próbek ogółem za rok 2025.

Rodzaj zakładu	Ogólna liczba próbek pobranych	Ogólna liczba próbek kwestionowanych
zakłady produkcji żywności	17	0
zakłady wprowadzające żywność do obrotu	146	6
zakłady żywienia zbiorowego	9	3
OGÓŁEM	172	9

Tabela 3 Kierunki badań poszczególnych próbek żywności w latach 2022-2025

Lp.	Kierunek badania	Liczba próbek			
		2022	2023	2024	2025
1	Pozostałości pestycydów (łącznie z planem MRiRW:500 i 1000)	12	11	13	13
2	Metale szkodliwe dla zdrowia	8	12	13	11
3	Azotany	1	1	1	1
4	3-MCPD i pochodne	0	1	0	1
5	Zanieczyszczenia mikrobiologiczne	81	87	86	81
6	Mykotoksyny	3	6	7	7
7	Histamina	9	9	9	9
8	Metanol i cyjanowodór oraz karbaminian etylu	0	0	0	1
9	Dozwolone substancje dodatkowe, barwniki z grupy Sudan	9	7	9	7
10	Parametry czystości substancji dodatkowych, rozpuszczalników ekstrakcyjnych oraz wybranych składników odżywczych	1	0	1	0
11	GMO	1	2	1	2
12	Skażenia promieniotwórcze żywności	0	1	1	1
13	Środki spożywcze poddane działaniu promieniowania jonizującego	1	1	1	1
14	Jod w soli kuchennej	2	0	2	0
15	Zawartości m.in.. witamin, składników mineralnych, białka, tłuszczu, NNKT oraz ocena znakowania suplementów diety, żywności wzbogacanej oraz żywności dla określonych grup	9	10	8	10
16	Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	2	3	2	2
17	WWA	3	2	3	2
18	Furan i jego pochodne	0	1	0	1
19	Akryloamid	1	1	1	1
20	Parametry jęlczenia	0	0	1	0

21	Kwas erukowy	1	0	1	0
22	Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych	1	1	0	1
23	Alkaloidy tropanowe	1	0	0	1
24	Gluten	2	1	1	1
25	Alkaloidy pirolizydowe	0	0	0	1
26	Nadchlorany	0	0	0	1
27	Wykrywanie alergenów (orzeszków ziemnych, soi)	0	0	0	1
28	Niedeklarowane aktywne farmakologicznie substancje oraz substancje zakazane	0	1	0	1
29	Próbki sanitarne	11	11	14	11
30	Próbki posiłków	7	3	5	3
	OGÓŁEM	166	172	180	172

Z ogólnej liczby pobranych próbek zakwestionowano 9, w tym 6 próbek żywności i 3 próbki posiłków.

Przyczyny kwestionowania próbek żywności:

- przekroczenie pozostałości pestycydów – 1 próbka warzyw
- zanieczyszczenia mikrobiologiczne – 5 próbek mięsa drobiowego (obecność Salmonella).

Tabela 4 Odsetek kwestionowanych próbek ogółem w 2025 roku w porównaniu do 2024 roku.

Rok	Odsetek kwestionowanych próbek żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, próbek sanitarnych	
	Ogółem zakwestionowanych	Różnica spadek (↓), wzrost (↑)
2024	6,1%	-
2025	5,2%	↓0,9%

W każdym przypadku kwestionowania próbek podejmowano działania mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych niezgodności. Prowadzono m.in. postępowanie administracyjne, przekazywano pisma informujące o wynikach badań według właściwości i posiadanych kompetencji. W przypadkach stanowiących zagrożenie dla zdrowia dokonywano zgłoszenia w ramach systemu RASFF.

Działania w ramach sieci powiadamiania i współpracy (ACN) – systemy: wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) oraz współpracy i pomocy administracyjnej (AAC).

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gis/rasff>

W 2025r. pion bezpieczeństwa żywności i żywienia Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Grajewie podejmował szereg działań w ramach **Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Paszach (RASFF)** mających na celu wyeliminowanie z rynku żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością zagrażających zdrowiu ludzi.

Celem systemu RASFF jest szybkie wyeliminowanie z rynku niebezpiecznej żywności oraz niebezpiecznych materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Procedurę RASFF stosuje się zawsze, gdy z wykrytą niezgodnością wiąże się zagrożenie dla zdrowia i/lub życia ludzi. System AAC ma natomiast na celu powiadamianie o innych niezgodnościach lub możliwych przypadkach niezgodności (w obszarze prawa żywnościowego) wymagających pomocy lub współpracy innych członków sieci.

Powyższe przedsięwzięcie realizowano m.in. poprzez:

- podejmowanie działań wyjaśniających i zaradczych zmierzających do wycofania produktów niebezpiecznych z obrotu handlowego niezwłocznie po otrzymaniu powiadomień przesłanych przez Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku lub właściwych miejscowo Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych oraz poprzez platformę iRASFF,
- pogłębianie i uaktualnianie wiedzy z zakresu systemu wczesnego ostrzegania oraz zarządzania kryzysowego, w tym podczas szkoleń,
- stałą współpracę w ramach działań kontrolno-wyjaśniających z innymi organami kontrolnymi, w tym Inspekcją Weterynaryjną w obszarze posiadanych kompetencji.

W związku z 15 powiadomieniami otrzymanymi od organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym poprzez platformę iRASFF przeprowadzono działania kontrolno-wyjaśniające podczas 35 kontroli interwencyjnych w zakładach znajdujących się pod nadzorem PPIS w Grajewie wykazanych na listach dystrybucji, do których trafiły zakwestionowane produkty.

Informacje zwrotne z wyników przeprowadzonych działań kontrolnych i wyjaśniających przekazywano terminowo nadawcy powiadomienia oraz do Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W 2025r. po otrzymaniu zakwestionowanych wyników badań środków spożywczych pobranych przez pracowników Sekcji BŻ do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, odbyły się 2 posiedzenia zespołu ds. RASFF - ustalono, że produkty należy zgłosić do systemu RASFF oraz przygotowano formularze powiadomienia RASFF, które przesłano do WSSE w Białymstoku.

Zgodnie z ustaleniami zespołu ds. RASFF zakwestionowane wyniki badań niezwłocznie przekazywano do właściwego miejscowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Urzędowa kontrola materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w ww. zakresie działalność prowadzona jest przez 2 zakłady produkcji materiałów i wyrobów oraz 18 zakładów zajmujących się obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 1 hurtownię.

Zakłady produkcji wpisane do rejestru zakładów prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie to:

- 1 zakład zajmujący się produkcją papieru falistego i tektury falistej oraz opakowań z papieru i tektury, produkcją opakowań do żywności, w tym nadrukiem na workach z farby wodnej. Zakład dystrybuje wytworzone produkty na terenie kraju oraz na terenie UE.
- 1 zakład produkujący opakowania tekturowe (z gotowej tektury), w tym przeznaczone do bezpośredniego pakowania żywności, z nadrukiem z farby wodnej. Dystrybucja wytworzonych produktów odbywa się na terenie naszego kraju.

W zakładach produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w 2025 roku nie przeprowadzono kontroli.

W zakładach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 6 kontroli w zakresie zgodności z przepisami o materiałach i wyrobach.

W 2025r. ww. zakres był przedmiotem kontroli 134 obiektów, wykorzystujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Nadzór nad zakładami produkcji, dystrybucji oraz wprowadzającymi do obrotu suplementy diety, żywność dla określonych grup oraz środki spożywcze wzbogacane, w tym sprzedaż internetowej, z uwzględnieniem przestrzegania wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy oraz obecności składników które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety, w tym zamieszczanych oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych.

Na terenie powiatu grajewskiego nie prowadzą działalności producenci powyższych grup środków spożywczych. Działania w ww. zakresie nakierowane były na miejsca obrotu.

Działalność w zakresie wprowadzania do obrotu wyłącznie żywności prozdrowotnej prowadzi:

- 1 zakład który oprócz sprzedaży na miejscu prowadzi działalność wysyłkową, w tym za pośrednictwem witryny internetowej
- 1 zakład w zakresie sprzedaży stacjonarnej i internetowej, sprzedaż internetowa za pośrednictwem strony internetowej Allegro.pl.

- 1 zakład w zakresie sprzedaży suplementów diety, napojów izotonicznych i napojów w opakowaniach jednostkowych; sprzedaż na życzenia klienta shake'ów białkowych przygotowywanych na bazie produktów gotowych (odżywka białkowa, woda lub mleko), w naczyniach jednorazowego użytku.

Działania kontrolne zaplanowano także w obiektach, w których wprowadzanie do obrotu omawianej grupy środków spożywczych nie stanowi głównej dziedziny działalności.

Łącznie działania kontrolne w ww. zakresie zaplanowano i przeprowadzono w 15 obiektach podczas kontroli z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego oraz podczas 2 kontroli tematycznych.

W 2025r. przeprowadzono 2 urzędowe kontrole (oddział położniczo-ginekologiczny szpitala ogólnego, żłobek miejski), podczas których odniesiono się do przestrzegania zakazu reklamy preparatów do początkowego i dalszego żywienia niemowląt - nie stwierdzono promowania i reklamowania preparatów do początkowego i dalszego żywienia niemowląt oraz przedmiotów służących do karmienia niemowląt.

Łącznie podczas działań kontrolnych ocenie poddano 39 partii produktów:

- 18 partii suplementów diety,
 - 10 partii żywności dla określonych grup,
 - 11 partii środków spożywczych wzbogacanych,
- w tym oceniono zamieszczane w oznakowaniu oświadczenia:
- 1 oświadczenie żywieniowe (w środkach spożywczych wzbogacanych),
 - 17 oświadczeń zdrowotnych (w 15 suplementach diety i 2 środkach spożywczych wzbogacanych).

W 2025r. w ramach realizacji planu próbkobrania pobrano do badań laboratoryjnych, w tym oceny znakowania 17 próbek z omawianych grup środków spożywczych-próbek nie kwestionowano

Urzędowa kontrola żywności genetycznie zmodyfikowanej (GMO)

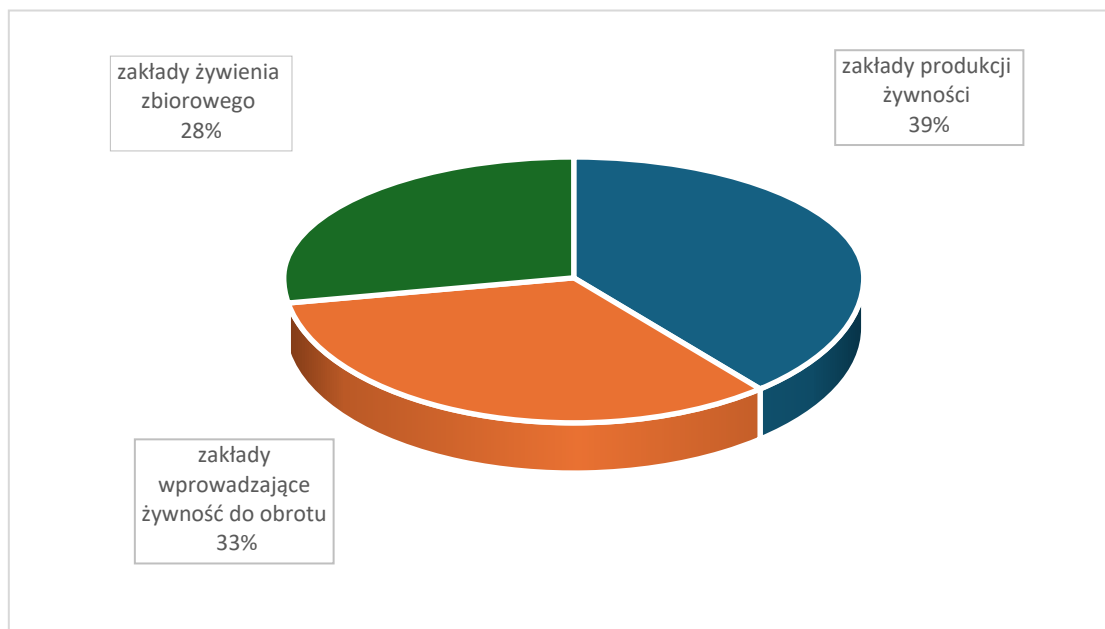
Celem prowadzonych działań kontrolnych była ocena przestrzegania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1829/2003 i 1830/2003 przez podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze.

Urzędowy nadzór w tym zakresie realizowany był poprzez:

- kontrole zakładów, w których w prowadzonym procesie technologicznym wykorzystywane są surowce potencjalnie zawierające lub składające się z organizmów zmodyfikowanych genetycznie lub też wyprodukowane z tych organizmów (zakłady produkcyjne wykorzystujące surowce sojowe, kukurydziane oraz ryżowe) – ocena znakowania i identyfikowalności,
- pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku obecności materiału genetycznie zmodyfikowanego,
- kontrole obiektów detalicznego obrotu żywnością oferujących w sprzedaży żywność zawierającą lub potencjalnie zawierającą składniki zmodyfikowane genetycznie.

W ramach realizacji przedsięwzięcia w 2025 roku pracownicy PSSE w Grajewie skontrolowali 18 zakładów, w tym:

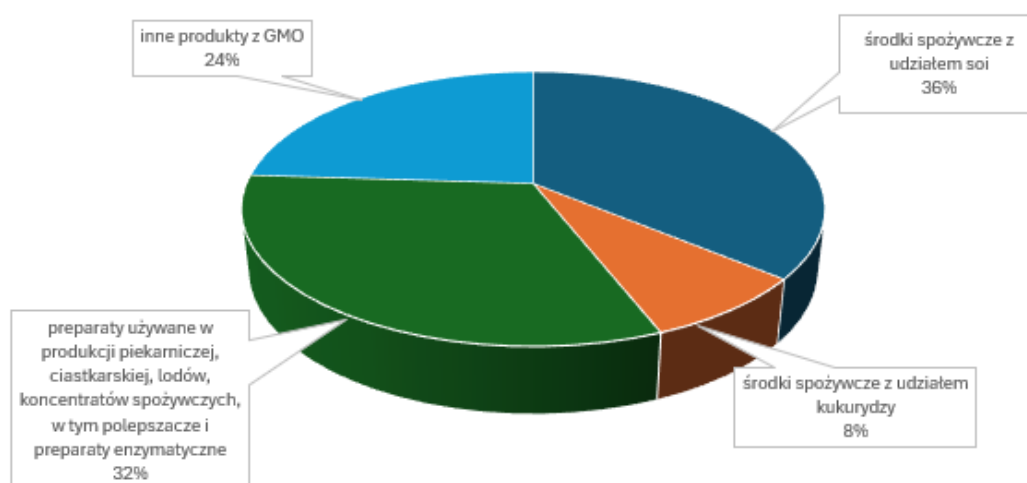
- 7 zakładów produkcji żywności,
- 5 zakładów żywienia otwartego,
- 6 obiektów obrotu żywnością.

Rysunek 3 Udział procentowy skontrolowanych zakładów w zakresie GMO za rok 2025.

W trakcie kontroli ocenie poddano łącznie 50 partii środków spożywczych, w tym:

- 18 partii środków spożywczych z udziałem soi
- 4 partie środków spożywczych z udziałem kukurydzy
- 16 partii preparatów używanych w produkcji piekarniczej, ciastkarskiej, lodów, koncentratów spożywczych, w tym polepszacze i preparaty enzymatyczne,
- 12 partii innych produktów mogących potencjalnie zawierać lub być wyprodukowanych z GMO

Rysunek 4 Udział procentowy środków spożywczych poddanych ocenie z podziałem na kategorie w zakresie GMO za rok 2025.

Na podstawie oceny surowców i wyrobów gotowych w zakładach produkcyjnych, informacji zawartych w oznakowaniu oraz dokumentacji towarzyszącej nie stwierdzano wykorzystywania w

produkcji składników zawierających lub składających się z GMO. Pochodzenie używanych surowców przedsiębiorcy potwierdzali stosowną dokumentacją potwierdzającą brak modyfikacji genetycznej.

Również w sprzedaży nie stwierdzano żywności, której oznakowanie wskazywałoby na fakt wyprodukowania z genetycznie zmodyfikowanych składników.

Do badań laboratoryjnych w kierunku modyfikacji genetycznej pobrano 2 próbki środków spożywczych nieoznakowanych informacją o modyfikacji genetycznej. Próbek nie kwestionowano, wyniki badań nie wykazały obecności GMO.

Nadzór nad jakością zdrowotną produktów z importu wwożonych na teren powiatu grajewskiego

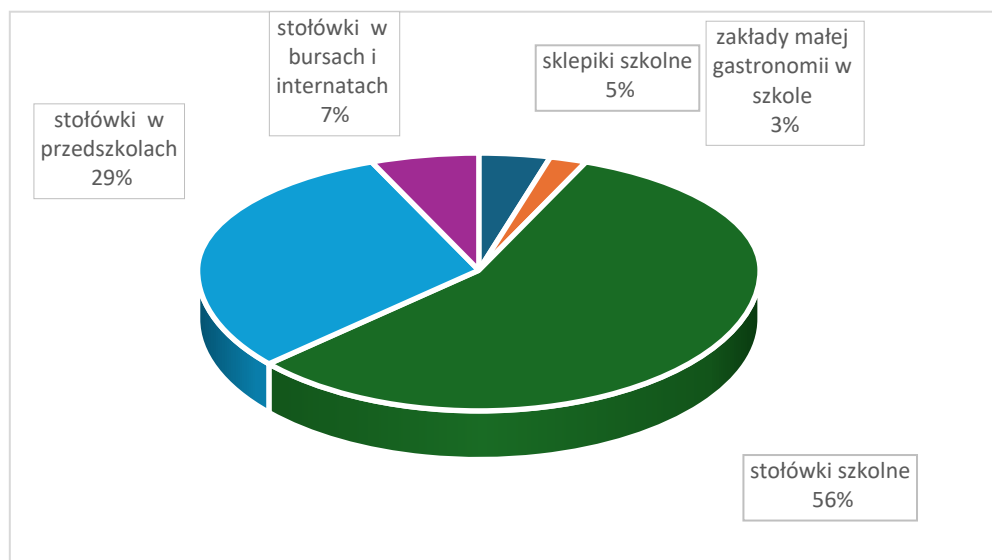
W 2025 r. na terenie powiatu grajewskiego nie prowadzono granicznej kontroli sanitarnej partii wyrobu przeznaczonego do kontaktu z żywnością lub partii środka spożywczego/dozwolonej substancji dodatkowej/składnika żywności.

PPIS w Grajewie nie otrzymał informacji o wywozie produktów poza obszar UE, w związku z tym nie były wydawane certyfikaty eksportowe i inne zaświadczenia/dokumenty na potrzeby eksportu

W 2025r pracownicy sekcji uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych dotyczących wymagań wynikających z przepisów prawnych oraz zasad postępowania na podstawie przepisów krajowych i unijnych, a także zagadnienia dotyczące eksportu żywności do państw trzecich organizowanych przez GIS.

Urzędowa kontrola w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz sposobu i jakości żywienia w jednostkach systemu oświaty

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS w Grajewie figurowało 41 zakładów prowadzących działalność w jednostkach systemu oświaty - 2 sklepiki szkolne, 1 zakład małej gastronomii w szkole, 23 stołówki szkolne, 12 stołówek w przedszkolach i 3 stołówki w bursach i internatach.

Rysunek 5 Urzędowa kontrola w zakresie bezpieczeństwa żywności w jednostkach systemu oświaty za rok 2025.

Inspekcje przeprowadzone w ww. obiektach obejmowały kontrolę spełnienia wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r w sprawie grup środków

spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Wyniki kontroli wykazały, że asortyment produktów wykorzystywanych do przyrządzanych posiłków jest zgodny z ww. rozporządzeniem.

Łącznie przeprowadzono 31 kontroli. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowość w 1 zakładzie małej gastronomii w szkole, dotyczącą braku dostępu klientów do informacji o wykazie składników substancji powodujących alergię lub reakcje nietolerancji we wprowadzanych do obrotu produktach piekarniczych luzem.

Współpraca i współdziałanie z innymi organami kontrolnymi

-Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

Współpraca obu inspekcji w 2025r. przebiegała zgodnie z zapisami porozumienia o współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu grajewskiego oraz przy pełnym respektowaniu obowiązujących przepisów prawa i obejmowała zakres zagadnień wynikających z funkcjonowania obu inspekcji.

Głównym celem współpracy było podejmowanie efektywnych i skutecznych działań mających zapewnić bezpieczeństwo żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu grajewskiego.

Powyższe realizowano między innymi poprzez:

- aktualizację list zakładów wymaganych zapisami zawartego porozumienia,
- wzajemne przekazywanie informacji o stwierdzonych naruszeniach przepisów prawa żywnościowego przez podmioty żywności i żywienia funkcjonujące na terenie województwa podlaskiego, jak również o wynikach badań laboratoryjnych środków spożywczych,
- zaplanowanie wspólnych szkoleń, narad i spotkań roboczych.

Pod wspólnym nadzorem obu inspekcji w roku 2025 znajdował się 1 zakład obrotu, 14 stycznia 2025r na wniosek przedsiębiorcy zakład został wykreślony z rejestru obiektów podlegających kontroli Inspekcji Weterynaryjnej. W 2025r. nie przeprowadzono wspólnych kontroli z Inspekcją Weterynaryjną.

W 2025 roku współpraca Państwowej Inspekcji Sanitarnej z Inspekcją Weterynaryjną na terenie powiatu grajewskiego w zakresie nadzoru nad jakością zdrowotną żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz wykorzystywaniem w produkcji środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, które mogły mieć znaczenie dla zdrowia i życia człowieka, układała się w sposób prawidłowy, zgodnie z zapisami zawartego porozumienia ramowego z dnia 15.11.2018r. o współpracy obu inspekcji. Z uwagi na fakt, iż współdziałanie obu służb ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności, a tym samym ochronę zdrowia konsumentów, w przypadku zaistnienia sytuacji wymagających wspólnych przedsięwzięć, współpraca kontynuowana będzie również w 2026r.

-Współpraca Państwowej Inspekcji Sanitarnej z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcją Ochrony Środowiska

Współpraca ww. służb kontrolnych opierała się na zapisach obowiązujących aktów prawnych oraz postanowieniach porozumień zawartych na szczelbu wojewódzkim.

W 2025r. przeprowadzono trzy wspólne kontrole z przedstawicielem PIORiN (w tym jedna również z IOŚ) w Grajewie. W ramach Planu działania na 2025r. w obszarze produkcji pierwotnej produktów pochodzenia roślinnego realizowanego na mocy porozumienia zawartego pomiędzy GIS, GIORIN, GIJHARS oraz GIOŚ.

Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, nie przekazywano do innych inspekcji informacji o nieprawidłowościach. Nie otrzymano również informacji o nieprawidłowościach od innych inspekcji.

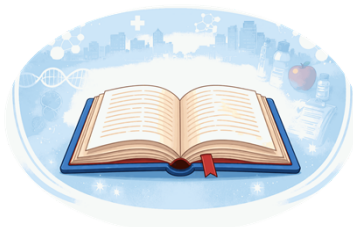
Z uwagi na fakt, iż współdziałanie obu służb ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności, a tym samym ochronę zdrowia konsumentów, w przypadku zaistnienia sytuacji wymagających wspólnych przedsięwzięć, należy ją kontynuować również w roku 2026r.

W 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie nie podjął współpracy z:

- Krajową Administracją Skarbową,
- Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- Inspekcją Farmaceutyczną
- Policją

Nie wystąpiły sytuacje wymagające wspólnych działań z powyższymi inspekcjami i służbami.

Działalność edukacyjno – informacyjna

W roku 2025 przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne skierowane do mieszkańców powiatu grajewskiego, w szczególności do osób planujących żywienie w placówkach żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Powyższe działania miały na celu zwiększenie bezpieczeństwa żywności oraz kształtowanie prozdrowotnych postaw i zachowań wśród dzieci i młodzieży. Upowszechniano zagadnienia związane z bezpieczeństwem żywności.

Działania na terenie powiatu podejmowane były:

- podczas kontroli zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w szczególności szkół i przedszkoli oraz zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w których przygotowywano posiłki w ramach świadczonych usług cateringowych placówkom oświatowym; podczas kontroli udzielano instruktażu z zakresu zasad racjonalnego żywienia oraz porad i wskazówek dotyczących zasad prawidłowego układania jadłospisu osobom odpowiadającym za żywienie, a także przygotowującym posiłki,
- poprzez rozpowszechnianie informacji na temat obowiązków oraz wymagań koniecznych do zapewnienia bezpieczeństwa żywności podmiotom podejmującym oraz prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze żywnościowym, w tym w zakresie dostaw bezpośrednich,
- w trakcie kontroli zakładów oraz w siedzibie PSSE zainteresowanym przedsiębiorcom udzielano informacji w zakresie wdrażania systemów jakości oraz polecano przewodniki zatwierdzone przez GIS, strony internetowe pomocne przy wdrażaniu systemów bezpieczeństwa żywności,

- przy współudziale działu Promocji Zdrowia przeprowadzonych zostało 9 pogadanek, gdzie została przedstawiona m. in. Piramida Zdrowego Odżywiania.
- przed sezonem grzybowym na stronie stacji oraz na Facebooku zamieszczono informację przypominającą zasady zbierania grzybów i ich przechowywania.
- na stronie stacji jak również na mediach społecznościowych zostały zamieszczone informacje na temat ryby maślanej.

Podsumowanie

1. W roku 2025 stan techniczno- sanitarny skontrolowanych zakładów, które zostały ocenione w oparciu o kryteria ujęte w arkuszu oceny zakładu w większości grup obiektów nie uległ pogorszeniu w stosunku do roku poprzedniego, podobnie jak w roku 2024 nie stwierdzono zakładów niezgodnych, jednak w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości. W związku z powyższym konieczna jest kontynuacja działań mających na celu mobilizację przedsiębiorców do poprawy sytuacji w powyższym zakresie, a także konsekwentne egzekwowanie od przedsiębiorców spełnienia obowiązków prawa żywnościowego.
2. W stosunku do roku 2024 zmniejszył się odsetek próbek kwestionowanych. Kwestionowane próbki pobrane były w zakładach obrotu żywnością i zakładzie żywienia.
3. W porównaniu do roku 2024 nie stwierdzono istotnych zmian odnośnie wdrożenia systemu GHP/GMP i HACCP, tym niemniej występują zakłady, w których nie wdrożono systemów kontroli wewnętrznej. W związku z powyższym konieczne są dalsze działania w kierunku mobilizowania przedsiębiorców do wdrażania systemów GHP/GMP i HACCP.
4. W roku 2025 nie stwierdzono istotnych zmian jakości żywienia w placówkach zlokalizowanych na terenie powiatu grajewskiego. Jednak mając na uwadze znaczenie prawidłowego żywienia dla zdrowia należy kontynuować działania w wyżej wymienionym zakresie.

EPIDEMIOLOGIA

Ocena podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie stanu sanitarno-technicznego, przestrzegania reżimu p/epidemicznego, wykonawstwa szczepień ochronnych i zapobiegania chorobom zakaźnym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą na terenie powiatu grajewskiego. W 2025 roku pełniono nadzór nad **42** placówkami, w tym:

Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria – **16**
- Szpital Ogólny w Grajewie – **1**
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Szczuczynie - **1**
- zakłady rehabilitacji leczniczej – **3**
- inne zakłady opieki zdrowotnej - **3**

Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową:

- indywidualne praktyki lekarskie ogółem - **13**,
- w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów – **8**,
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem – **3**,
- indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek – **2**.

Nadzorowane podmioty lecznicze oceniane były w zakresie stanu sanitarno-technicznego, przestrzegania reżimu p/epidemicznego, w tym prawidłowości prowadzonych procesów sterylizacji, dezynfekcji i postępowania z odpadami niebezpiecznymi pochodzenia medycznego.

W 2025 roku pracownicy Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie przeprowadzili 76 kontroli sanitarnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Ogółem wydano 2 decyzje merytoryczne oraz 2 decyzje opłatowe za czynności kontrolne. Jedna decyzja merytoryczna dotyczyła problemu zgłaszalności chorób zakaźnych do PIS przez podmiot leczniczy, a druga decyzja dotyczyła ogólnego stanu sanitarno – epidemiologicznego podmiotu leczniczego. Ponadto zostały wydane dwie decyzje płatnicze w związku z wykryciem nieprawidłowości po przeprowadzonej kontroli sanitarnej. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych do udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą należy określić jako dobry.

Na dzień 31.12.2025 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie zarejestrowanych było **23** autoklawów, w tym:

14 – znajdowało się w podmiotach leczniczych, a 9 - w praktykach zawodowych. W trakcie przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że procesy dezynfekcyjne wraz z procesami sterylizacyjnymi prowadzone skutecznie, zgodnie z aktualnymi wytycznymi oraz wewnętrznymi opracowanymi procedurami. Dokumentacja z powyższego zakresu jest kompletna we wszystkich placówkach oraz archiwizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Podmioty, które nie wykonują sterylizacji we własnym zakresie zawarły umowy z placówkami posiadającymi system zarządzania jakością ISO.

We wszystkich podmiotach wykonujących działalność leczniczą przestrzegane są procedury sanitarne dotyczące postępowania ze sprzętem medycznym i materiałami sterylnymi. W placówkach stosowane są właściwe opakowania sterylizacyjne, kontrolowane i zachowane są odpowiednie warunki oraz daty przechowywania sprzętu i materiałów sterylnych.

Gospodarka odpadami medycznymi prowadzona jest prawidłowo w miejscu ich wytwarzania i składowania. Wszystkie placówki, w których wytwarzane są odpady medyczne mają wydzielone pomieszczenia i urządzenia do składowania odpadów, stosują prawidłowe pojemniki na odpady medyczne o ostrych końcówkach oraz posiadają podpisane umowy terminowe z firmami świadczącymi usługi w zakresie odbioru i przekazywania odpadów do utylizacji.

Choroby zakaźne

Na terenie powiatu grajewskiego sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w 2025r. była dynamiczna. Największy wzrost zachorowań odnotowuje się w przypadku zakażeń na gripę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego- 578 zachorowań w ciągu roku, jest to o 496 zachorowań więcej niż w roku 2024. Największą ilość zachorowań na gripę odnotowano w I kwartale - 421 zakażeń (ilość zachorowań w II kwartale - 14, w III kwartale – 4, w IV kwartale – 139 zachorowań.)

W występowaniu niektórych chorób takich jak: wirusowe zakażenie jelitowe obserwujemy spadek w porównaniu do poprzedniego roku. Rotawirusy ilość zachorowań w roku 2024 - 21, w roku 2025 – 13; Norowirusy – ilość zachorowań w roku 2024 - 29, w roku 2025 - 25, Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* – ilość zachorowań w roku 2024 – 45, w roku 2025 – 8 zachorowań.

W przypadku zachorowań na ospę wietrzną odnotowuje niewielki wzrost liczby zachorowań tj. o 17 zakażeń więcej w stosunku do roku 2024. Zachorowań na boreliozę również jest więcej o 9 w roku 2025 niż w roku 2024.

W 2025 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie zostało zgłoszono ogółem 1050 zachorowań, przeprowadzono 189 wywiadów epidemiologicznych i pobrano 12 próbek od nosicieli pałeczek *Salmonella*.

**SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA Z TERENU POWIATOWEJ STACJI
SANITARNO -EPIDEMIOLOGICZNEJ W GRAJEWIE ZA 2025 r.**

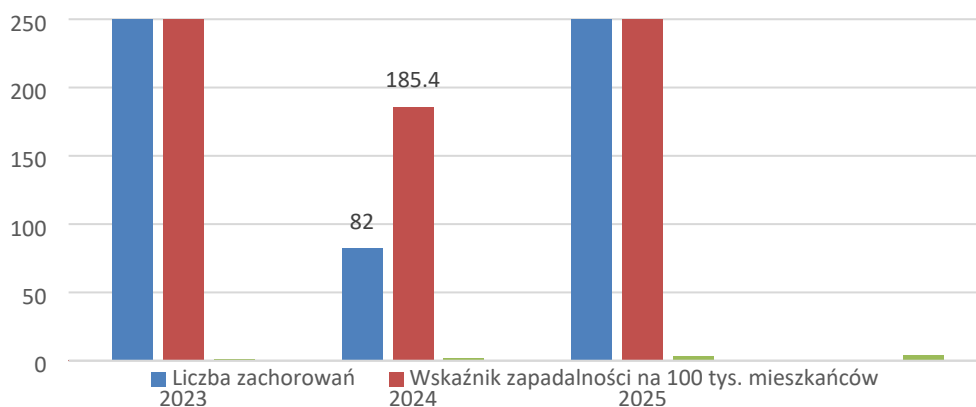
Lp	Jednostka chorobowa	Zachorowania	Wskaźnik zapadalności
1.	Salmonellozy/ zatrucia pokarmowe	6	13,7
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E. coli biegunkotwórczą	1	2,3
3.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Yersinia enterocolitica	1	2,3
4.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile	8	18,3
5.	Giardioza (lamblioza)	2	4,6
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	13	29,7
7.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	25	57,1
8.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (adenowirusy)	8	18,3
9.	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	1	2,3
10.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	21	48,0
11.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem	10	22,9
12.	Krztusiec	5	11,4
13.	Płonica (szkarlatyna)	3	6,9
14.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes (róża)	2	4,6
15.	Borelioza z Lyme ogółem	13	29,7
16.	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	9	20,6
17.	Kleszczowe zapalenie mózgu	7	16,0
18.	Ospa wietrzna	107	244,5
19.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C – przewlekłe i BNO	1	2,3

20.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae (ogółem)	2	4,6
21.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae (zapalenie opon mózgowych/lub mózgu)	1	2,3
22.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae posocznica	1	2,3
23.	Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae (ogółem)	1	2,3
24.	Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae (posocznica)	1	2,3
25.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)- przypadki potwierdzone	125	285,7
26.	Zakażenia wirusem RSV (ogółem)	64	146,3
27.	Zakażenia wirusem RSV w tym u dzieci do lat 2	23	52,6
28.	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	578	1.307

1. Zachorowalność na Grypę potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego w latach 2023/2025

	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców
2023	3167	7.161,6
2024	82	185,4
2025	578	1.307

Zachorowalność na Grypę potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego w latach 2023-2025

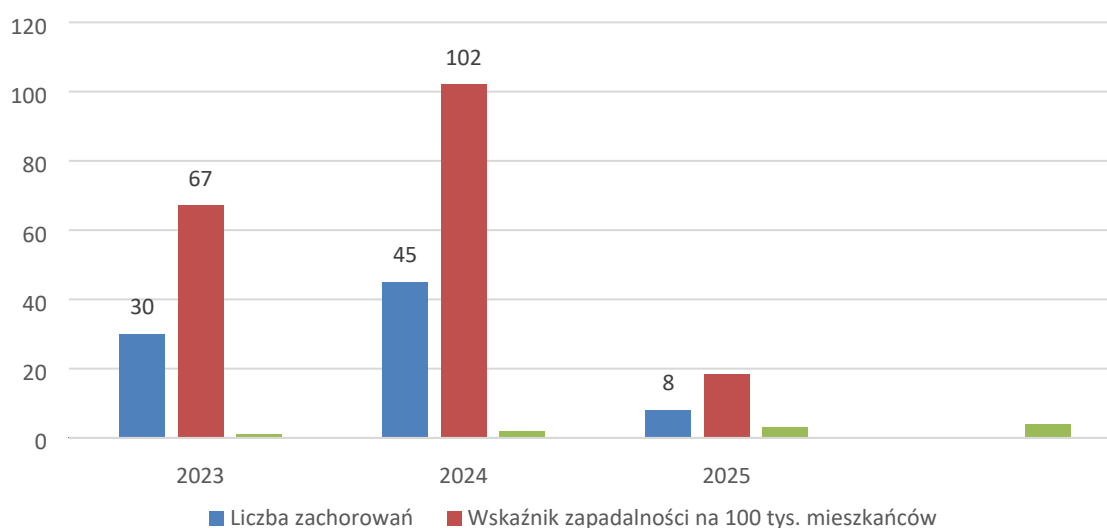

W 2025 roku odnotowano duży wzrost zachorowań na grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego.

2. Zachorowalność na Inne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* w latach 2023/2025

Rok	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców
2023	30	67,0
2024	45	102
2025	8	18,3

Zachorowalność na Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* w latach 2023-2025

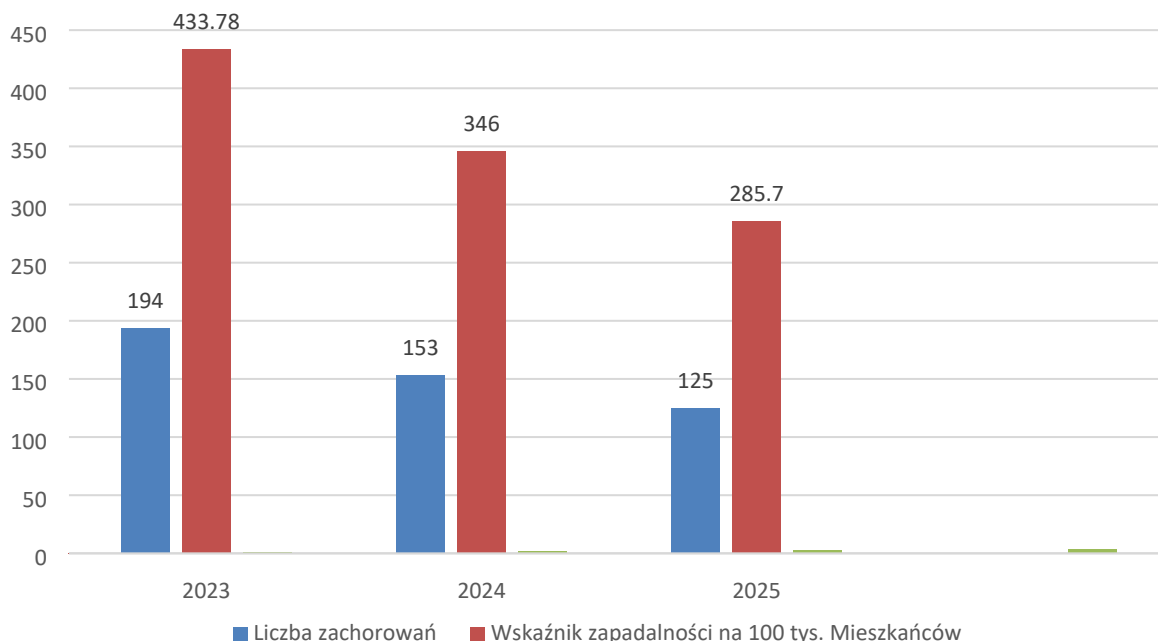

Na podstawie przedstawionego wykresu możemy stwierdzić, iż w 2025r. wystąpił znaczny spadek zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, w porównaniu do lat ubiegłych.

3. Zachorowalność na SARS-CoV-2 (COVID-19) – w latach 2023/2025

Rok	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców
2023	194	433,78
2024	153	346,0
2025	125	285,7

Zachorowalność na SARS-CoV-2 (COVID-19) w latach 2023-2025

Na przestrzeni 3 lat obserwuje się znaczny spadek zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19), ilość zachorowań w 2023r. jest większa o 69 zachorowań w porównaniu do roku 2025.

Wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych w 2025 roku

Na terenie powiatu grajewskiego znajduje się 17 punktów szczepień. W 2025 roku z zakresu szczepień ochronnych przeprowadzono ogółem 37 kontroli w tym: 10 kontroli kompleksowych, 4 tematyczne, 1 interwencyjna, 22 w zakresie oceny realizacji szczepień ochronnych na podstawie kart uodpornienia I i II etap. Szczepienia realizowane były zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. W 2025r. nie zgłoszono do PSSE w Grajewie ani jednego niepożądanego odczynu poszczepiennego. Stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym przedstawiono poniżej wg danych uzyskanych od świadczeniodawców zgodnie z Mz-54 tj. rocznymi sprawozdaniami ze szczepień ochronnych za 2024 i 2025 rok.

Jednostka chorobowa i grupa wiekowa dzieci i młodzieży poddanych szczepieniu	Wyniki procentowe zaszczepialności w 2024 r.	Wyniki procentowe zaszczepialności w 2025 r.
Gruźlica noworodki	97,0%	96,4%
Rotawirusy w 1 r.ż.	62,0%	69,5%
Blonica, tężec w 2 r.ż.	93,5%	91,4%
Streptococcus Pneumoniae w 2 r.ż.	91,6%	94,7%
Blonica, tężec w 6 r.ż.	76,1%	80,4%

Blonica, tężec w 14 r.ż.	89,0%	87,5%
Blonica, tężec w 19 r. ż.	86,4%	86,3%
Krztusiec w 2 r.ż.	93,5%	91,4%
Krztusiec w 6 r.ż.	76,1%	80,4%
Krztusiec w 14 r.ż.	89,0%	87,5%
Odra, świnka, różyczka w 2 r.ż.	77,0%	72,5%
Odra, świnka, różyczka w 6 r.ż.	76,1%	78,3%
Poliomyelitis w 2 r.ż.	93,5%	91,4%
Poliomyelitis w 6 r.ż.	76,1%	80,5%
WZW typu B w 2 r.ż.	93,5%	93,4%
Haemophilus influenzae typu B w 2 r.ż.	93,5%	91,4%

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz indywidualne urządzenia wodociągowe

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie obejmował nadzorem 14 wodociągów. W ramach monitoringu jakości wody do spożycia skontrolowano 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Prowadzono monitoring parametrów grupy A i monitoring parametrów grupy B w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, a także w ramach kontroli wewnętrznej sprawowanej przez administratorów. Próby wody do badań laboratoryjnych pobierano zgodnie z ustalonym harmonogramem na rok 2025 w wyznaczonych punktach poboru (punktach zgodności). W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody dokonywane były pobory z urządzeń

wodociągowych próbek wody do badań z częstotliwością uzależnioną od wielkości wodociągu (tj. produkcji wody i ilości odbiorców).

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2025r.

		Liczba urządzeń dostarczających wodę					Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)		
		według ewidencji w danym roku	w tym skontrolowanych	odpowiadającą wymaganiom	nieodpowiadającą wymaganiom mikrobiologicznym	nieodpowiadającą wymaganiom fizykochemicznym	zaopatrywanej w wodę odpowiadającą wymaganiom	objętej brakiem przydatności wody w zakresie wymagań mikrobiologicznych	zaopatrywanej w wodę nieodpowiadającą wymaganiom fizykochemicznym
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji [m3/d]	101 - 1000	13	13	13	0	0	20,705	0	0
	1001 - 10000	1	1	1	0	0	19,000	0	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę		8	8	8	0	0	0,048	0	0

W celu określenia czy spożywana woda jest czysta i bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, Inspekcja Sanitarna systematycznie w oparciu o sprawozdania z badań jakości wody do spożycia dokonywała jej oceny w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294). Jakość wody z wodociągów publicznych zaopatrujących mieszkańców powiatu grajewskiego odpowiadała wymaganiom określonym w w/w rozporządzeniu.

W 2025 roku powiat grajewski zamieszkiwało 43756 osób, spośród których 39753 osoby spożywały wodę o kontrolowanej jakości, co stanowi 91% ogólnej liczby mieszkańców.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego zaplanowano pobór **16 prób** w ramach monitoringu parametrów grupy A oraz **7 prób** w ramach monitoringu parametrów grupy B. Wszystkie zaplanowane próby zostały pobrane. Dodatkowo pracownicy pobrali **5 prób** w ramach kontroli sprawdzających. Ponadto administratorzy wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, realizując kontrolę wewnętrzną pobrali **66 prób** wody przeznaczonej do spożycia w ramach monitoringu parametrów grupy A i **15 prób** wody w ramach monitoringu parametrów grupy B.

We wszystkich obiektach przeprowadzono kontrole kompleksowe tj. **14 kontroli**.

Analiza poszczególnych parametrów i wskaźników wykazała, że wśród przyczyn kwestionowania jakości wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia były przekroczenia w zakresie parametrów: mętność, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C – w 2 wodociągach, liczba bakterii grupy coli – w 1 wodociągu.

Administratorzy wodociągów niezwłocznie wdrożyli działania naprawcze, a kontrole urzędowe potwierdziły ich skuteczność.

W 2025r. wydano **30** ocen okresowych jakości wody przeznaczonej do spożycia, **89** ocen bieżących jakości wody przeznaczonej do spożycia i **7** ocen obszarowych rocznych jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2025r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie było również **8** indywidualnych ujęć wody (3 wodociągi zaopatrujące obiekty wypoczynkowe, 3 wodociągi zaopatrujące zakłady produkcyjne, 1 wodociąg zaopatrujący budynek użyteczności publicznej oraz część mieszkańców pobliskiej miejscowości, 1 wodociąg zaopatrujący schronisko dla bezdomnych). W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego zaplanowano pobór **3 prób** w zakresie monitoringu parametrów grupy A. Administratorzy tych obiektów realizując kontrolę wewnętrzną pobrali **31 prób** wody przeznaczonej do spożycia w ramach monitoringu parametrów grupy A oraz **6 prób** wody w ramach monitoringu parametrów grupy B.

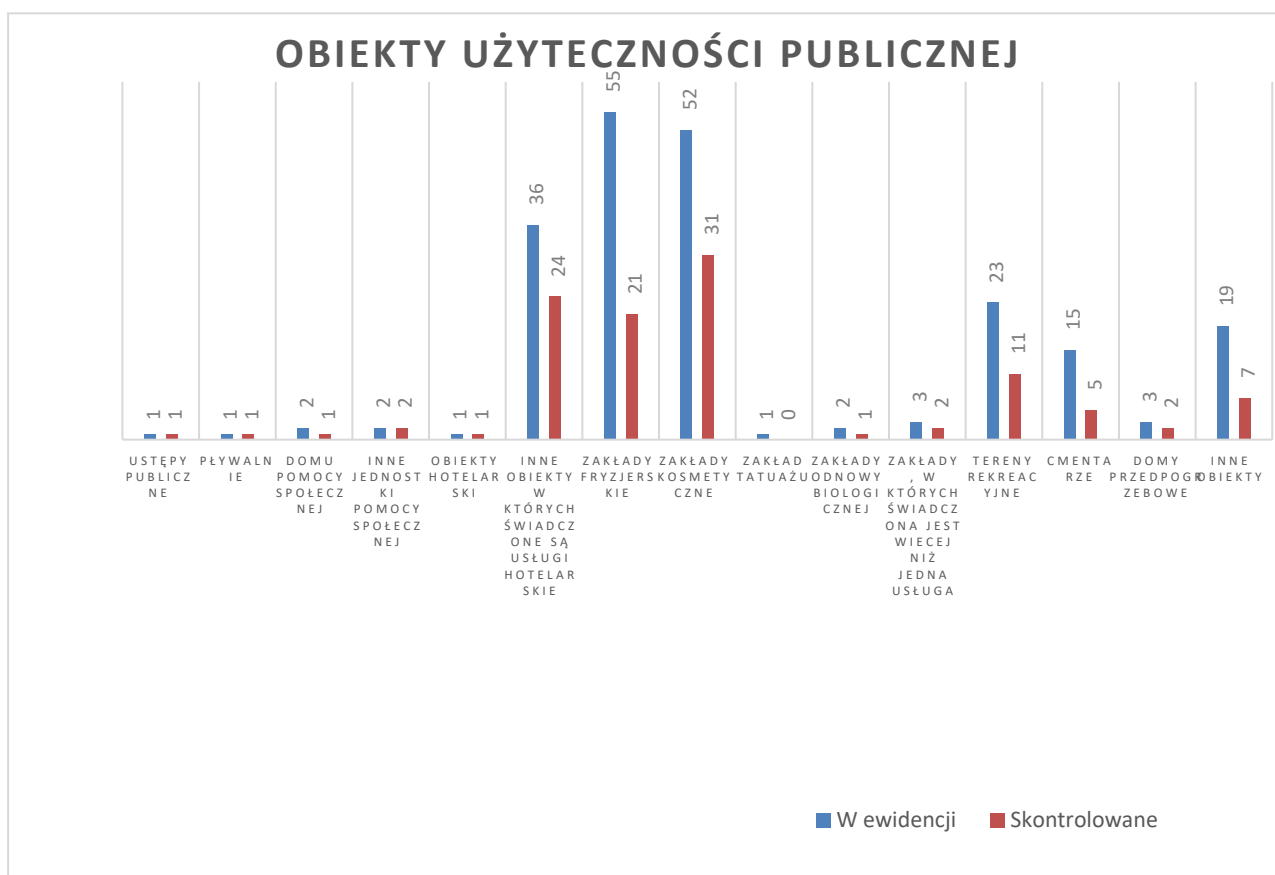
Wydano **21** ocen bieżących jakości wody przeznaczonej do spożycia i **8** ocen obszarowych rocznych jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Obiekty użyteczności publicznej

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej obejmuje:

1. Prowadzenie nadzoru nad utrzymaniem należytego stanu sanitarno-higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, do których zaliczamy:
 - ✓ pływalnie;
 - ✓ zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej;
 - ✓ obiekty świadczące usługi noclegowe;
 - ✓ jednostki organizacyjne pomocy społecznej;
 - ✓ obiekty kulturalne, sportowe, tereny rekreacyjne (parki, place zabaw);
 - ✓ inne obiekty, takie jak: cmentarze, zakłady pogrzebowe, ustępy publiczne, schronisko dla bezdomnych itp.;
 - ✓ dworce, stacje kolejowe i środki komunikacji publicznej.
2. Prowadzenie dokumentacji w ramach postępowań administracyjnych egzekwujących poprawę stanu sanitarnego w nadzorowanych obiektach.

3. Wydawanie opinii dotyczących organizacji imprez masowych oraz regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin.
4. Wydawanie opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach hotelarskich oraz w innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie.
5. Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów sanitarnych dotyczących postępowania ze zwłokami/szczątkami ludzkimi w sprawie wydawania zezwoleń na ekshumacje wykonywane na cmentarzach na terenie powiatu grajewskiego.
6. Opiniowanie sprowadzenia zwłok i szczątków z obcego państwa oraz wydawanie zezwoleń na przewóz zwłok/szczątków ludzkich osób z powiatu grajewskiego poza granice.
7. Współpraca z administracją samorządową oraz innymi instytucjami w celu poprawy stanu sanitarnego powiatu.
8. Rozpatrywanie złożonych interwencji, skarg i zażaleń od mieszkańców.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie znajdowało się **238** obiektów pełniących funkcję użyteczności publicznej. Spośród ogólnej liczby obiektów objętych ewidencją w 2025 roku, skontrolowano 124 obiekty, 1 obiekt świadczący usługi hotelarskie oceniono jako zły pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym oraz 1 obiekt świadczący usługi kosmetyczne oceniono jako zły pod względem higieniczno-sanitarnym.

Ustęp publiczny

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2025r. znajdował się **1** ustęp publiczny (stały, całoroczny). Toalety podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W pomieszczeniach zamontowana jest wentylacja grawitacyjna oraz wentylacja mechaniczna, włączana automatycznie. Toalety wyposażone są w niezbędny sprzęt i środki do utrzymania ich w czystości oraz środki higieny.

W skontrolowanym obiekcie obowiązywał zakaz palenia tytoniu oraz e-papierosów. Skontrolowane pomieszczenia, urządzenia i elementy wyposażenia toalet utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i dobrym stanie sanitarno-technicznym. Przeprowadzona kontrola nie wykazała uchybień.

Pływalnie kryte

Na terenie powiatu w roku 2025 znajdowała się **1** pływalnia: Pływalnia Miejska w Grajewie.

Nadzór obejmował sprawowanie kontroli nad jakością wody w nieckach basenowych oraz nad warunkami higienicznymi pomieszczeń wchodzących w skład obiektu: poczekalnie, szatnie, pomieszczenia sanitarne i natryski, hala

basenowa, grota solna oraz strefa saun. Oceniając pływalnię uwzględniano także sposób uzdatniania wody basenowej, jej dezynfekcję, postępowanie z odpadami komunalnymi a także sposób postępowania ze sprzętem myjącym i środkami czystości. Wszystkie objęte nadzorem pomieszczenia we wskazanym obiekcie utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym. Woda na pływalni podlegała stałej kontroli. Monitorowanie jakości wody w pływalniach prowadzono w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2022r. poz. 1230). Z Pływalni Miejskiej w Grajewie w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano **8 prób** wody do badań laboratoryjnych. Badania nie wykazały przekroczeń.

W ramach kontroli wewnętrznej zarządca pływalni dwa razy w miesiącu pobierał wodę do badań laboratoryjnych (łącznie **146 prób** wody)

Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu grajewskiego w 2025r. nie utworzono kąpielisk. W okresie wakacyjnym zorganizowane były miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli zlokalizowane przy:

✓ Ośrodka – Energetyk w Rajgrodzie - czynne w terminie 01.07-30.07.

Na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez organizatora miejsca Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny w Grajewie orzekał przydatność wody do kąpieli i wydał 2 bieżące oceny jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli. Dokonana kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Domy pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2025r. znajdowały się 4 obiekty pomocy społecznej (2 Domy Pomocy Społecznej, 1 Środowiskowy Dom Samopomocy, 1 Dom Dziennego Pobytu - Klub Seniora). Przeprowadzono kontrole w 3 obiektach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Zakres kontroli obiektów hotelarskich obejmował:

- ✓ zaopatrzenie w bieżącą wodę ciepłą i zimną,
- ✓ gospodarkę ściekową i odpadami,
- ✓ zapewnienie instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji,
- ✓ postępowanie z bielizną czystą i brudną,
- ✓ procedury utrzymania czystości, środki czystości i preparaty dezynfekcyjne.

Ponadto zwracano uwagę na właściwy stan sanitarno - techniczny obiektów oraz przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2025r. był 1 pensjonat. Przeprowadzona kontrola kompleksowa nie wykazała uchybień. Ponadto w ewidencji było 36 obiektów świadczących usługi noclegowe, w tym

- 8 ośrodków wczasowych,
- 22 pokoje noclegowe,
- 6 gospodarstw agroturystycznych).

Dokonano 23 kontroli:

- 7 kontroli kompleksowych **ośrodków wczasowych**. Stan sanitarno – techniczny w 6 skontrolowanych obiektach był dobry, natomiast w 1 obiekcie był zły. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły stanu sanitarno – technicznego sufitów, ścian, podłóg i wykładzin.
- 14 kontroli kompleksowych **pokoi noclegowych** – uchybień nie stwierdzono
- 3 kontrole kompleksowe **gospodarstw agroturystycznych** – uchybień nie stwierdzono.

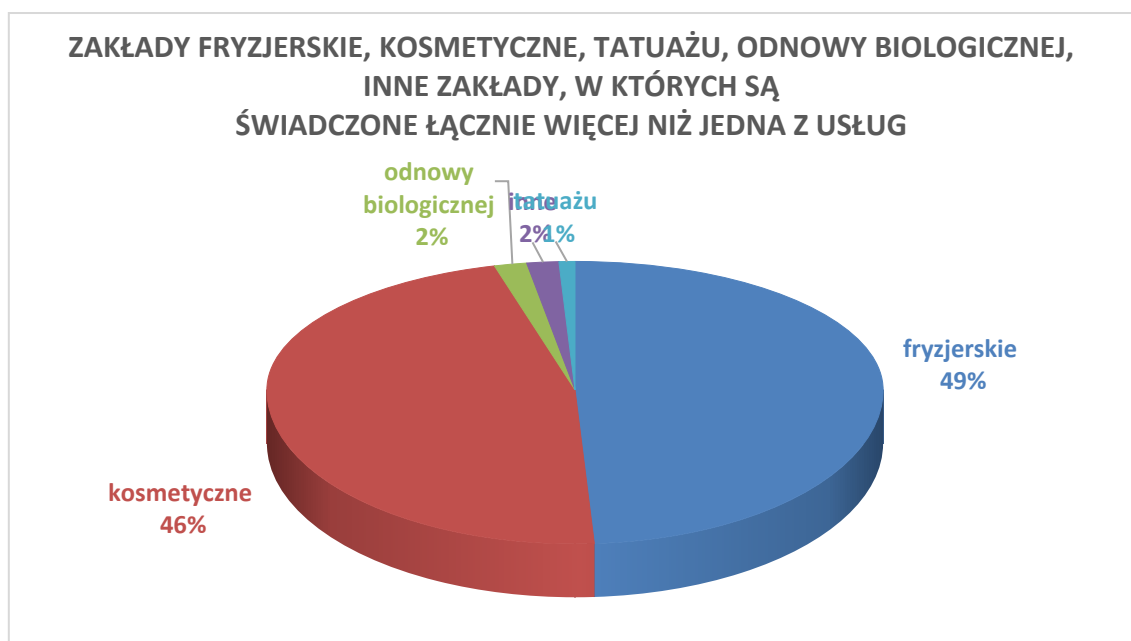
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z ww. usług

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w roku 2025 ujęto **113** obiektów świadczących usługi, tj.: **55** zakładów fryzjerskich, **52** zakładów kosmetycznych, **1** zakład tatuażu, **2** zakłady odnowy biologicznej, **3** obiekty świadczące łącznie więcej niż jedną z ww. usług.

W 2025 roku przeprowadzono **55** kontroli obiektów będących pod nadzorem. Obiekty w tej grupie charakteryzowały się dużym zróżnicowaniem - od niewielkich zakładów obsługiwanych przez jedną osobę do zakładów średniej wielkości zatrudniających kilka osób.

Według kategorii wykonywanych usług największy udział obiektów w tej grupie stanowią zakłady fryzjerskie - 46%, i zakłady kosmetyczne - 46%, następnie zakłady świadczące łącznie więcej niż jedną z usług fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej (tzw. inne) - 5%. Najmniej spośród wyżej wymienionych grup stanowiły zakłady odnowy biologicznej - 2% oraz zakład tatuażu - 1%. W 1 z obiektów stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego.

Podczas przeprowadzanych kontroli obiektów, głównie zakładów kosmetycznych, szczególną uwagę zwracano na właściwe prowadzenie procesów dezynfekcji i sterylizacji sprzętów stosowanych do wykonywania zabiegów, podczas których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek. Wskazać należy, że w obiektach należących do tej grupy dezynfekcja narzędzi kosmetycznych oraz fryzjerskich prowadzona była za pomocą preparatów o szerokim spektrum działania. Sposób prowadzonej dezynfekcji nie budził zastrzeżeń, a stosowane środki dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności.

W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu oraz na samodzielnych stanowiskach manicure powszechnie stosowano bieliznę jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną czystą i brudną. W skontrolowanych zakładach, w widocznych miejscach umieszczone były znaki graficzne i informacje pisemne o zakazie palenia papierosów i e-papierosów.

Tereny rekreacyjne

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie obejmował nadzorem **23** tereny rekreacyjne (5 parków, 13 placów zabaw, 2 stadiony miejskie, 2 hale sportowe i 1 miejsce do wypoczynku i rekreacji nad jeziorem) – przeprowadzono kontrole 11 terenów rekreacyjnych.

W sezonie letnim przeprowadzono kontrole placów zabaw dla dzieci. Wszystkie obiekty posiadają tablice informacyjne oraz regulaminy korzystania z urządzeń na terenie. Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na jakość piasku w piaskownicach (m.in. częstotliwość wymiany piasku, udokumentowane źródło pochodzenia piasku) oraz czy sprzęt do zabaw posiada certyfikaty.

We wszystkich skontrolowanych obiektach sprawdzano stan techniczny sprzętu oraz gospodarkę odpadami komunalnymi. Podczas kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Cmentarze

W ewidencji PSSE w Grajewie było **15** cmentarzy. Na terenach cmentarzy lub w ich sąsiedztwie wydzielono miejsca na pojemniki, kontenery lub boksy do gromadzenia odpadów komunalnych. Każdy z cmentarzy posiadał ogrodzenie. Skontrolowane cmentarze utrzymane były w dobrym stanie sanitarno - porządkowym.

Domy przedpogrzebowe

W ewidencji w 2025 roku znajdowały się **3** obiekty zarejestrowane jako domy przedpogrzebowe oraz **1** obiekt posiadający jedynie środki transportu do przewozu zwłok. Pomieszczenia w domach przedpogrzebowych wyposażone są w wentylację mechaniczną. Wdrożono instrukcje mycia i dezynfekcji rąk zapobiegające zakażeniom oraz chorobom zakaźnym. Zakłady prowadzą właściwą gospodarkę odpadami, posiadają umowę ze specjalistyczną firmą na odbiór i transport odpadów niebezpiecznych.

Inne obiekty

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2025r. znajdowało się **18** innych obiektów:

- **2** stacje kolejowe (przystanki PKP),
- **1** przystanek PKS,
- **1** przystań jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych,
- **5** stacji paliw,
- **1** pralnia Chemiczna - Magiel Elektryczny,
- **3** obiekty kulturalno - rozrywkowe,
- **1** schronisko dla bezdomnych,
- **4** obiekty użyteczności publicznej (**3** Targowiska Miejskie, Pasaż Handlowy).

Stan sanitarno-porządkowy wszystkich obiektów objętych kontrolą nie budził zastrzeżeń. Skontrolowane obiekty podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podsumowanie

W ramach prowadzonej działalności Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025r. przeprowadziła w obiektach użyteczności publicznej 149 kontroli sanitarnych, w tym:

- ✓ 116 kontroli związanych z nadzorem sanitarnym,
- ✓ 33 kontrole związane z poborem próbek wody z wodociągów, pływalni.

Wydano ogółem 36 decyzji administracyjnych, w tym:

- ✓ 15 decyzji merytorycznych,
- ✓ 14 decyzji płatniczych,
- ✓ 4 decyzje prolongujące,
- ✓ 3 decyzje zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich na cmentarzach zlokalizowanych na terenie powiatu grajewskiego.

Ponadto wydano:

- ✓ 18 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy,
- ✓ 3 opinie sanitarne dotyczące regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach na terenie powiatu,
- ✓ 7 opinii sanitarnych dotyczących przeprowadzenia imprez masowych,
- ✓ 2 opinie w sprawie utworzenia miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli,
- ✓ 2 opinie dotyczące wymagań sanitarnych w obiekcie hotelowym,
- ✓ 7 wystąpień,
- ✓ 6 komunikatów dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wydano 15 ocen obszarowych jakości wody do spożycia przez ludzi:

- ✓ 1 ocenę obszarową jakości wody do spożycia przez ludzi na terenie powiatu grajewskiego,
- ✓ 6 ocen obszarowych jakości wody do spożycia przez ludzi dla poszczególnych miast i gmin,
- ✓ 8 ocen obszarowych jakości wody do spożycia przez ludzi dla wodociągów indywidualnych,

Wydano 1 zbiorczą roczną ocenę jakości wody dla Pływalni Miejskiej w Grajewie za okres od 01 stycznia 2025 do 31 grudnia 2025 roku.

Ponadto:

- ✓ zatwierdzono 23 harmonogramy poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez właścicieli wodociągów,
- ✓ zatwierdzono 1 harmonogram poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej na pływalni,
- ✓ skontrolowano obiekty ochrony zdrowia będące pod nadzorem działu epidemiologii,
- ✓ Podczas kontroli kompleksowych obiektów przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące:
 - zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji i klimatyzacji;
 - mycia i dezynfekcji;
 - postępowania z bielizną czystą i brudną oraz odpadami niebezpiecznymi;
 - mycia i dezynfekcji łóżek i materacy;
 - stanu higieniczno - sanitarnego i technicznego pomieszczeń/urządzeń obiektu;
 - działań w zakresie dobrych praktyk kąpiących się;
 - właściwej eksploatacji pływalni;
 - właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej mającej na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella;
 - zasad właściwego utrzymania punktów czerpalnych wody;
 - szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych;
 - zagrożeń wynikających z następstw korzystania z solarium.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWEK WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY NA TERENIE POWIATU GRAJEWSKIEGO W 2025 ROKU.

W 2025 roku pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarnej Epidemiologicznej w Grajewie na terenie powiatu grajewskiego było (stan na 31 grudnia 2025r): 51 stałych obiektów oświatowo-wychowawczych (2 żłobki publiczne, 1 żłobek niepubliczny, 1 niepubliczny klub dziecięcy, 18 przedszkoli/innych form wychowania przedszkolnego, 14 szkół podstawowych samodzielnych, 1 zaoczne liceum ogólnokształcące dla dorosłych, 9 zespołów szkół / *w skład których wchodzi: 4 przedszkola, 3 szkoły podstawowe, 3 licea ogólnokształcące, 4 technika, 3 branżowe szkoły I stopnia, 1 szkoła specjalna, 1 szkoła policealna, 2 warsztaty, 3 internaty*), 1 dom pomocy społecznej, 1 placówka wsparcia dziennego (świetlica środowiskowa), 1 placówka pracy pozaszkolnej (szkoła muzyczna), 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Dokonano 47 kontroli, w tym 38 kompleksowych. Wykreślono z ewidencji: 1 punkt przedszkolny; wpisano do ewidencji 1 niepubliczny punkt przedszkolny, 1 niepubliczne przedszkole, 1 poradnię psychologiczno-pedagogiczną i 1 niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Warunki zdrowotne w placówkach nauczania i wychowania określano na podstawie oceny:

- bazy lokalowej w zakresie przygotowania do potrzeb tego typu placówek;
- stanu sanitarno-technicznego placówek;
- wyposażenia w instalację kanalizacyjną, wodociągową i wentylacyjną;
- higieny procesów nauczania;
- dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z zasadami ergonomii;
- zgodności gospodarki substancjami i preparatami chemicznymi w szkolnych pracowniach chemicznych z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie;
- organizacji i form prowadzonego dożywiania w szkołach;
- warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego;
- zapewnienia uczniom dostępu do profilaktycznej opieki medycznej, stomatologicznej;
- realizacji ustawy o ochronie zdrowia przez następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W 2025r. dokonano łącznie 81 kontroli (obiekty stałe + wypoczynki zimowe i letnie dzieci i młodzieży), wydano 1 decyzję administracyjną nakazową.

Podczas kontroli 1 szkoły podstawowej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- stanu sufitów i ścian w 2 salach lekcyjnych,
- braku osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania na korytarzach i w łazienkach szkolnych.

W 2025 roku wydano 2 opinie sanitarne potwierdzające spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych dotyczących nowo utworzonego niepublicznego punktu przedszkolnego i nowo utworzonego niepublicznego przedszkola.

Baza lokalowa i stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych.

PRZEDMIOT OCENY	ROK 2025	
	Liczba placówek	%
Liczba obiektów stałych pod nadzorem	51	
Liczba placówek skontrolowanych kompleksowo	38	74,5
Placówki w budynkach nieprzystosowanych	2	3,9
Budynki w złym stanie technicznym	0	0
Budynki w złym stanie higienicznym	0	0
Placówki w budynkach bez wodociągów	0	0
Placówki w budynkach bez kanalizacji	0	0
Niewystarczająca liczba urządzeń ustępowych	0	0
Korzystanie z ustępów zewnętrznych	0	0

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w placówkach szkolnych.

Liczba placówek		Liczba placówek posiadających:			
W ewidencji	skontrolowanych	salę zastępczą/ rekreacyjną z boiskiem	salę gimnastyczną z boiskiem	salę gimnastyczną bez boiska	szkolny zespół sportowy z boiskiem
24	20	9	1	1	9

Liczba placówek skontrolowanych: 14 szkół podstawowych samodzielnych, 6 zespołów szkół.

Ocena realizacji innych form wychowania przedszkolnego

W 2025 roku pod nadzorem PIS na terenie powiatu grajewskiego było 9 innych form wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne/zespoły wychowania przedszkolnego), w tym 6 publicznych i 3 niepubliczne. Skontrolowano kompleksowo 6. 2 placówki zlokalizowane są w budynkach szkół podstawowych, 2 w budynkach świetlic wiejskich i 2 w budynkach prywatnych. Podczas kontroli nie stwierdzono naruszeń przepisów prawa.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

Podczas prowadzonego nadzoru sanitarnego pracownicy inspekcji sanitarnej analizowali także higienę procesów nauczania. Oceniano dostosowanie mebli do wzrostu uczniów/przedszkolaków, zwracano uwagę na prawidłowe oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie i stan techniczny.

Sprawdzono również rozkłady zajęć lekcyjnych, zwracając szczególną uwagę na równomierne obciążenie zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

Warunki higieny procesów nauczania w szkołach charakteryzują wyniki:

- oceny wyposażenia sal zabaw/lekcyjnych w meble dostosowane do wzrostu przedszkolaków/uczniów,
- oceny prawidłowości układania tygodniowych rozkładów zajęć w szkołach.

Rok	Umeblowanie pomieszczeń do nauki				Tygodniowe rozkłady zajęć			
	Dostosowanie do wzrostu		Meble niedostosowane		Skontrolowano		Niewłaściwe	
	Liczba zbadanych uczniów	Ilość szkół	Liczba uczniów	Ilość szkół	Oddziałów	Ilość szkół	W ilu oddziałach	Ilość szkół
2025	568	20	0	0	191	20	0	0

Oceny dokonano w 14 samodzielnych szkołach podstawowych i w 6 zespołach szkół

Rok	Umeblowanie sal zabaw w przedszkolach			
	Dostosowanie do wzrostu		Meble niedostosowane	
	Liczba zbadanych dzieci	Liczba skontrolowanych przedszkoli/ innych form wychowania przedszkolnego	Liczba dzieci	Ilość przedszkoli
2025	528	17	0	0

Oceny dostosowania mebli do wzrostu przedszkolaków dokonywano w 7 przedszkolach samodzielnych, w 6 innych formach wychowania przedszkolnego i 4 przedszkolach wchodzących w skład 4 zespołów szkół.

Dożywianie uczniów.

Ze względu na długi okres pobytu w szkole, często wydłużony o czas dojazdu, spożywanie posiłku w szkole staje się koniecznością.

Na podstawie danych liczbowych zebranych podczas kontroli szkół ustalono, że w roku szkolnym 2025 roku z dożywiania skorzystało:

	posiłki dwudaniowe	posiłki jednodaniowe	śniadania	napój (mleko białe, mleko smakowe)
2025r.	2157 uczniów	70	390 uczniów	1909 uczniów
w tym: 756 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych przez MOPS, GOPS, OPS				

Ocena przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego 2025/2026.

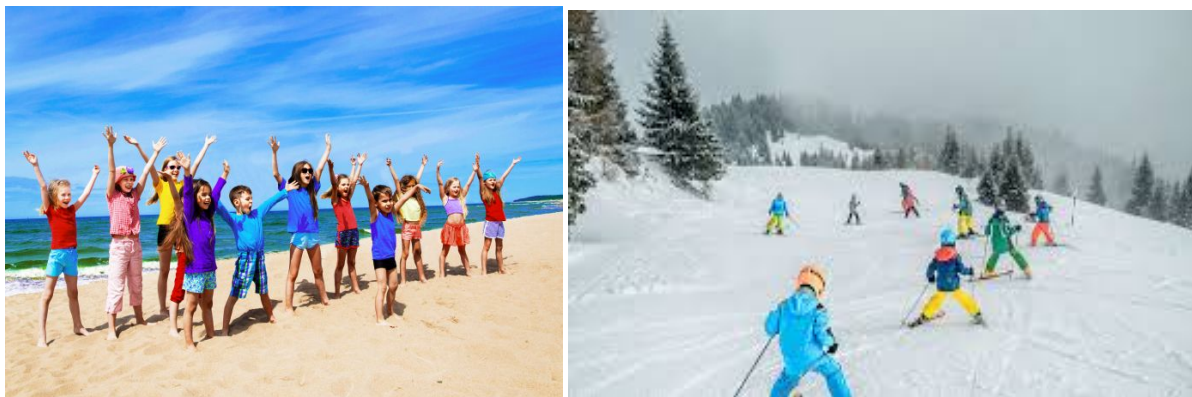
Dokonano oceny stanu przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

Na 24 szkoły w ewidencji – stan na 31.08.2025r. (14 szkół podstawowych samodzielnych, 1 LO zaoczne i 9 zespołów szkół) skontrolowano w terenie 2 samodzielne szkoły podstawowe i 3 zespoły szkół.

Informacje na temat stanu przygotowania pozostałych placówek uzyskano na piśmie od dyrektorów szkół. Stwierdzono, że wszystkie placówki są przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. W czasie wakacji dokonano prac remontowych i naprawczych w wielu budynkach szkół.

W 1 szkole podstawowej przeprowadzono remont kapitalny: sal lekcyjnych, korytarzy, sali gimnastycznej, wymiana grzejników, instalacji elektrycznej, wymiana stolarki okiennej, parapetów, wykonanie nowych podłóg, wykonanie nowej elewacji na budynku szkoły.

Wypoczynek zimowy i letni dzieci i młodzieży

Liczba placówek zgłoszonych do bazy MEN – 66 (wypoczynek zimowy - 7, wypoczynek letni - 59).

Pracownik HDM dokonał 34 kontroli warunków wypoczynku (wypoczynek zimowy- 6, wypoczynek letni- 28). Z wypoczynku zimowego na terenie powiatu grajewskiego skorzystało 151 uczestników, a z letniego 1117.

Miejsca wypoczynku - w większości są to obiekty, w których corocznie organizowany jest wypoczynek dzieci i młodzieży.

W jednym z obiektów, w którym pracownik HDM skontrolował 9 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego pokoi i ich wyposażenia oraz stanu pomieszczeń sanitarnych, postępowanie prowadziła Sekcja Higieny Komunalnej PSSE w Grajewie. Postępowanie zakończono - nieprawidłowości usunięto.

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble i sprzęt sportowy zakupione po 1997roku.

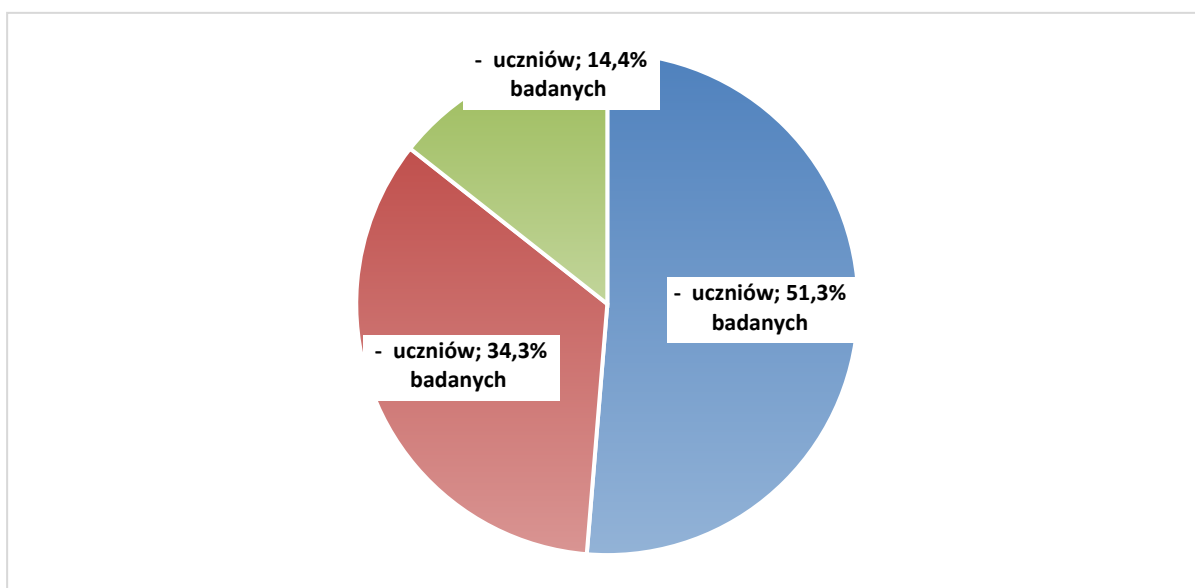

Dokonano oceny w 13 przedszkolach/innych formach wychowania przedszkolnego, w 14 samodzielnych szkołach podstawowych i w 6 zespołach szkół. W wyniku oceny stwierdzono, że w skontrolowanych placówkach oświatowych na terenie powiatu grajewskiego 100% mebli i sprzętu sportowego zakupionego po 1997r. posiada certyfikaty/atesty.

Ocena obciążenia uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej ciężarem tornistrów szkolnych.

Dokonano oceny obciążenia uczniów klas IV -VIII ciężarem tornistrów szkolnych w 4 szkołach podstawowych. Ogółem przeważono 306 uczniów oraz ich tornistry/plecaki. Wyniki oceny:

Zgodnie z Zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga tornistra nie powinna przekraczać 10% do 15% masy ciała ucznia;

Obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach wynika z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 poz. 1604) i ma przyczynić się do zmniejszenia obciążenia uczniów ciężarem plecaków szkolnych, a tym samym korzystnie wpływać na kształtowanie postawy ciała. Przeprowadzone kontrole wykazały, że wszystkie szkoły naszego powiatu zapewniają swoim

uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych, zalecono dyrekcji i kadrze szkół rozpropagowanie tej możliwości wśród uczniów i ich rodziców.

Wnioski:

Warunki zdrowotne w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu grajewskiego ulegają systematycznej poprawie, ale nadal istnieją placówki zlokalizowane w obiektach nie spełniających warunków do ich prawidłowego funkcjonowania.

➤ 2 placówki pod nadzorem PPIS w Grajewie zlokalizowane są w obiektach zaadaptowanych na potrzeby oświaty, budynki pod nadzorem Konserwatora Zabytków. Pomieszczenia zlokalizowane m.in. na poddaszu, wąskie przejścia, małe sale.

W 2025r. wszystkie skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu grajewskiego zapewniły bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży. Placówki są sukcesywnie doposażane w nowe meble, wyposażenie i pomoce dydaktyczne, posiadające certyfikaty zgodności lub atesty. W miarę posiadanych środków finansowych poprawiają się warunki lokalowe w placówkach. Dyrektorzy chętnie przystępują do udziału w projektach wspierających edukację, dzięki którym pozyskują nowoczesne wyposażenie, tworzą nowe pracownie i dają uczniom dostęp do nowoczesnych technologii.

HIGIENA PRACY I NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu grajewskiego.

Głównym celem nadzoru sprawowanego przez pion higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ustalenie rodzaju czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia człowieka, źródeł ich powstawania oraz stopniowa eliminacja ze środowiska pracy a w przypadku braku takich możliwości znaczące ograniczenie ich wpływu na zdrowie zatrudnionych celem zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych.

W 2025 roku w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu grajewskiego figurowały 163 zakłady zatrudniające 4907 pracowników. Do kontroli wytypowano 63 podmioty, skontrolowano 76 zakładów, w których pracowało 3348 osób. Przeprowadzono 78 kontroli sanitarnych.

1.1. Weryfikacja zagrożeń wywołanych czynnikami szkodliwymi dla zdrowia.

Pracownicy pionu higieny pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie podczas kontroli zwracali szczególną uwagę na:

- przestrzeganie przepisów w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz profilaktyki chorób zawodowych,
- ekspozycję pracowników na szkodliwe i uciążliwe czynniki w środowisku pracy,
- narażenie na substancje chemiczne, ich mieszaniny i czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub **reprotoksycznym** w środowisku pracy,
- wprowadzanie do obrotu i stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych, detergentów oraz produktów kosmetycznych,
- wywiązywanie się pracodawców z obowiązków wynikających z art.23c ustawy z dnia 29 listopada 2000r. Prawo atomowe,
- bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- warunki pracy i oceny narażenia zawodowego na czynniki biologiczne (gr. 3 zagrożenia) pracowników zatrudnionych w placówkach ochrony zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem zamierzonego użycia czynnika biologicznego.
- produkty biobójcze przeznaczone do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej,
- produkty biobójcze stosowane w higienie weterynaryjnej z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej,

Weryfikacja zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia przeprowadzona na podstawie okazanych wyników pomiarów i analiz wykazała, że w warunkach narażenia pracowało 2516 osób.

Na terenie powiatu grajewskiego w jednym skontrolowanym zakładzie stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń formaldehydu.

Pomiary czynników szkodliwych w środowisku pracy wykazały **przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia u 37 zatrudnionych osób.**

W dwóch zakładach, w których stwierdzono przekroczenia w 2024r. obniżono wskaźnik NDS czynnika chemicznego, zapylenia oraz NDN czynników fizycznych (hałas, wibracja ogólna) i tym samym poprawiono warunki pracy dla **59** osób.

Wskutek stwierdzonych w trakcie kontroli naruszeń **w 2025r.** wydano :

14 decyzji merytorycznych, w tym : 4 decyzje umarzające postępowanie w związku z usunięciem nieprawidłowości przed wydaniem decyzji,

11 decyzji płatniczych.

Decyzje administracyjne w zakresie poprawy warunków pracy zawierały przede wszystkim nakazy dotyczące następujących obszarów; tj.

- sporządzenia/aktualizacji rejestru pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym- **1 nakaz**

- sporządzenia/aktualizacji rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym- **1 nakaz**

- przeprowadzenie szkolenia w zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych- **2 nakazy**

- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych- **1 nakaz**

- dotyczących przeprowadzenia badań i pomiarów środowiska pracy- **28 nakazów**

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy- **14 nakazów**

- niewłaściwy stanu sanitarno-techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych- **6 nakazów**

1.2 Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

PPIS w Grajewie prowadzi nadzór nad realizacją przez pracodawców wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2024 r w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ewidencji zakładów Inspekcji Sanitarnej w 2025r. figurowało **49** zakładów w których występują czynniki rakotwórcze. Przeprowadzono **29** kontroli w **28** zakładach pracy.

Liczba osób wykonujących prace z narażeniem na czynniki rakotwórcze- **593**, w tym **83 kobiety.**

Szczegółowe dane przedstawia tabela:

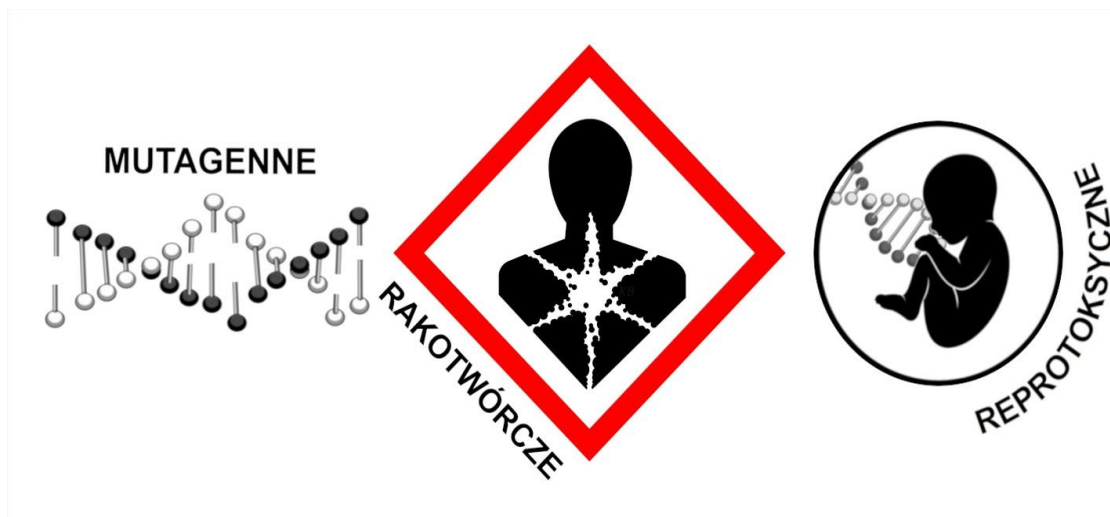
Liczba osób narażonych	Czynniki kancerogenne
18	benzen
322	formaldehyd
251	prace związane z narażeniem na pyły drewna
18	Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych
3	prace związane z krzemionką krystaliczną
1	prace związane z czynnikiem chemicznym Dichromian (VI) potasu
30	Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla
29	Promieniowanie jonizujące
18	Azbest
1	Tlenek chromu VI

Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS FORMALDEHYDU- 37 osób

W 2025r. szczególną uwagę zwracano na nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje reprotoksyczne. W ewidencji zakładów, w których występują substancje o działaniu reprotoksycznym figuruje 19 zakładów. W 2025r. przeprowadzono 12 kontroli w 12 zakładach. W zakładach tych również przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne w powyższym zakresie. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości z zakresu substancji reprotoksycznych w 4 zakładach pracy.

Wydano – 4 decyzje administracyjne nakazowe w zakresie braku:

- rejestru prac narażających na substancje reprotoksyczne- 1 nakaz
- rejestru pracowników narażonych na substancje reprotoksyczne- 1 nakaz
- szkoleń z zakresu bhp uwzględniających zagadnienie dot. substancji reprotoksycznych-1 nakaz oraz niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego (w tym porządkowego i technicznego) pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych- 12 nakazów

Podczas kontroli udzielono informacji na temat obowiązku rejestrowania wszystkich rodzajów prac w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a także prowadzenia rejestru pracowników zatrudnionych przy tych pracach. Przypominano pracodawcom o obowiązku informowania na bieżąco pracowników o narażeniu na substancje reprotoksyczne. Poinformowano również pracodawców o obowiązku przekazania Podlaskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte, co skutkowało poprawą warunków pracy.

1.3 Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.

Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 realizowano poprzez kontrolę przestrzegania przepisów:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- rozporządzenia Rady (WE) nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi.

Na terenie powiatu grajewskiego w 2025r. w ewidencji zakładów znajdowało się **6** obiektów wprowadzających do obrotu prekursory narkotyków kat.3 oraz **7** stosujących prekursory narkotyków kat. 3.

Zakłady na terenie powiatu grajewskiego nie stosują i nie wprowadzają do obrotu prekursorów kat. 2.

Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – **8**.
Liczba skontrolowanych obiektów zajmujących się obrotem prekursorami narkotyków kat 2 i 3 wyniosła **6**. Podczas inspekcji nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie powiatu grajewskiego w zakładach wprowadzano do obrotu aceton oraz toluen sklasyfikowany jako prekursor kat. 3. Prekursory, które znajdują się w dyspozycji poszczególnych

podmiotów to głównie kwas solny, kwas siarkowy, aceton, toluen, eter etylu. Wykorzystywane są najczęściej na własne potrzeby i używane do analiz laboratoryjnych, oczyszczania ścieków, uzdatniania wody oraz czyszczenia maszyn.

Dane z zakresu legalnego obrotu prekursorami narkotyków na terenie powiatu grajewskiego są zbierane na podstawie formularza INCB i przekazywane do Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

1.4 Nadzór nad produktami biobójczymi.

Nadzór nad produktami biobójczymi realizowano poprzez kontrolę przestrzegania przepisów:

- ustawy z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych,
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych.

Podczas prowadzonych inspekcji sprawdzano między innymi:

- realizację warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, z uwzględnieniem podmiotów prowadzących sprzedaż stacjonarną i internetową,
- produkty biobójcze przeznaczone do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych (grupy produktowe PT 8 i PT 10), z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej,
- produkty biobójcze stosowane w higienie weterynaryjnej (grupa produktowa PT 3) z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej.

Na terenie powiatu grajewskiego nie ma zakładów, które po raz pierwszy wprowadzają do obrotu produkty biobójcze. Zakłady, w których wprowadzane są do obrotu produkty biobójcze to sklepy. Przeprowadzono kontrole w **9** zakładach, w których stosowano produkty biobójcze oraz w **12** zakładach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze.

Podczas kontroli realizowano wspólnotowy projekt **BPR-EN-FORCE-3 (BEF-3)** dotyczący kontroli charakterystyki produktu biobójczego (SPC) powiązanych informacji na etykietach oraz w kartach charakterystyki SDS produktów biobójczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.5 Nadzór nad czynnikami biologicznymi.

Na terenie powiatu grajewskiego w 2025r. w ewidencji PPIS figurowało **51** zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Skontrolowano **17** zakładów pod kątem przestrzegania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki Dz.U. 2020 nr 81 poz. 2234.

Ogółem w narażeniu na czynniki biologiczne zaliczane do grupy 2 pracowało **835** osób a na czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy pracowało **720** osób. Najwięcej pracowników narażonych na ww. czynniki zatrudnionych było w podmiotach służby zdrowia (**565** osób).

Podczas kontroli stwierdzono uchybienie dotyczące braku szkolenia w zakresie występowania czynników biologicznych. Uchybienie zostało usunięte przed wydaniem decyzji nakazowej.

1.6 Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2025 r. nadzorem objęto łącznie **8** obiektów, **2** zakłady wytwarzające i konfekcjonujące kosmetyki oraz **6** obiektów obrotu produktami kosmetycznymi (sklepy). W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych przeprowadzono łącznie **8** kontroli w **8** obiektach (**2** zakłady produkujące kosmetyki oraz **6** zakładów wprowadzających do obrotu kosmetyki).

Podczas kontroli zakładów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne oceniono oznakowanie opakowań jednostkowych. Ponadto skontrolowano **2** zakłady wytwarzające i konfekcjonujące kosmetyki oraz **5** zakładów wprowadzających do obrotu kosmetyki. Zakłady produkcji były oceniane w zakresie warunków wytwarzania, dokumentacji, a także prawidłowości oznakowania opakowań jednostkowych. Ponadto pobrano **3** próbki produktów kosmetycznych do badań laboratoryjnych w kierunku parametrów oznaczenia zanieczyszczeń fizykochemicznych i mikrobiologicznych. Wyniki badań nie wykazały nieprawidłowości.

1.7 Nadzór nad detergentami

Nadzór nad detergentami realizowano poprzez kontrolę przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 648/2004 z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów.

Na terenie powiatu grajewskiego działalność prowadzi **1** producent (zakład produkujący detergent - płyn do mycia naczyń). W 2025r. przeprowadzono kontrolę w zakładzie produkującym detergent. Naruszeń w zakresie produkcji detergentów nie stwierdzono.

1.8 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi realizowano poprzez kontrolę przestrzegania przepisów:

- rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów,
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP),
- ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Kontrole przeprowadzono zarówno u podmiotów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne jak też w zakładach pracy stosujących je w działalności zawodowej.

W ewidencji figurowało:

- **26** zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny (w tym **3** zakłady to dalsi użytkownicy- formulatorzy)

- **67** zakładów stosujących substancje i ich mieszaniny w działalności zawodowej.

W ramach nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami skontrolowano **35** obiektów, w których przeprowadzono **35** kontroli. Skontrolowano **11** zakładów (w tym: dwa zakłady to dalsi użytkownicy-formulatorzy) zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz **24** zakłady stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny. Podczas kontroli naruszeń nie stwierdzono.

1.9 Nadzór nad kontrolą przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”

W 2025r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie wpłynęło **8** zgłoszeń prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

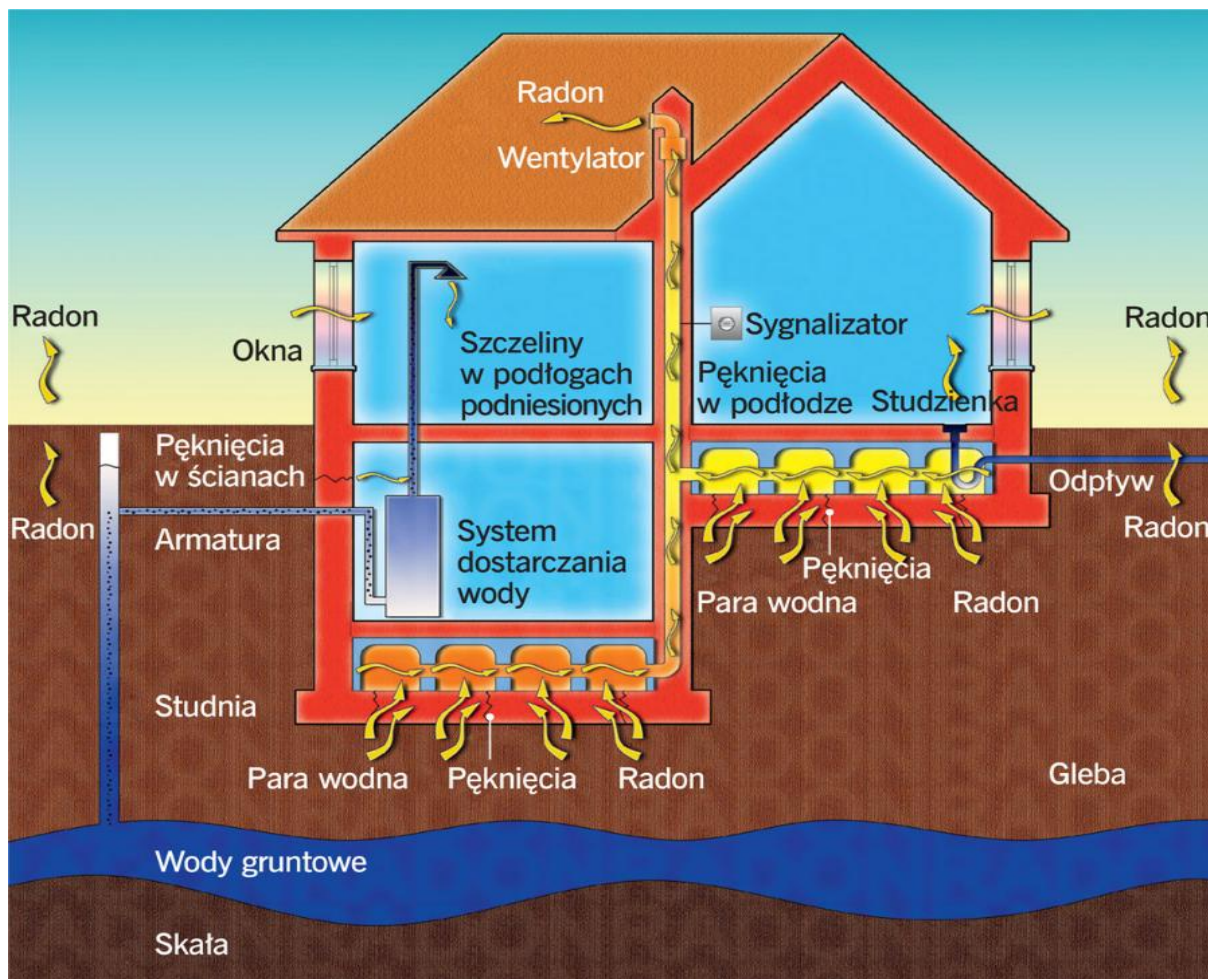
Przeprowadzono **6** kontroli w trakcie prac wymagających kontaktu z azbestem, w tym **2** kontrole prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest i **4** kontrole warunków transportu wyrobów zawierających azbest. Przy zabezpieczaniu, usuwaniu i transporcie wyrobów zawierających azbest zatrudnionych było

18 pracowników. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.10 Radon w obiektach użyteczności publicznej

Radon jest gazem promieniotwórczym powszechnie występującym naturalnie w środowisku: w podłożu gruntowym, wodzie i powietrzu. Powstaje w wyniku promieniotwórczego rozpadu radu. Jako gaz może łatwo się przemieszczać. O ile w otwartej przestrzeni jego stężenie jest bardzo małe to w zamkniętych, źle wietrzonych pomieszczeniach, do których przedostaje się z podłoża gruntowego, jego poziom rośnie, co może prowadzić do negatywnych skutków zdrowotnych. Ryzyko narażenia na radon może wystąpić m.in. w miejscu zamieszkania, miejscu pracy oraz w budynkach o mieszanym przeznaczeniu.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1941) poziom odniesienia dla średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi wynosi **300 Bq/m³**

W 2025r. w związku z przekroczeniami poziomu odniesienia średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu w powietrzu, o którym mowa w art. 23b ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, na terenie powiatu grajewskiego przeprowadzono działania mające na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie narażenia na radon, w siedzibie stacji, jak również podczas kontroli udzielano porad i informacji w zakresie narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związanych z narażeniem na radon zagrożeń dla zdrowia, znaczenia przeprowadzania pomiarów radonu oraz dostępnych środków technicznych służących ograniczeniu występujących stężeń radonu w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz miejscach pracy.

W 2025r. przeprowadzono 8 kontroli, podczas których sprawdzono działania podjęte przez dyrektorów szkół w związku z podwyższonym poziomem radonu.

Poinformowano o obowiązku powiadomienia PPWIS w Białymstoku o wykonywaniu pracy na stanowiskach pracy, w których mimo podjęcia działań zgodnie z zasadą optymalizacji, stężenie radonu przekracza poziom odniesienia. W **dwóch** placówkach wykonano ponowne badania poziomu radonu. Przedłożone wyniki nie wykazały przekroczeń w zbadanych pomieszczeniach.

Podczas kontroli prowadzono także działania edukacyjno-informacyjne w zakresie: środków ochrony indywidualnej, badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, badań profilaktycznych pracowników, chorób zawodowych, instrukcji BHP, ryzyka zawodowego, pomieszczeń pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stosowania niebezpiecznych substancji

chemicznych i ich mieszanin w środowisku pracy, radonu- zagrożenia w miejscach pracy, systemu pierwszej pomocy, ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

1.11 „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” Kampania na lata 2023–2025 Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym – BILBAO.

W roku 2025 przekazano pracodawcom ulotki dotyczące trwającej kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym”, edycję krajową prowadzi Krajowy Punkt Centralny EU–OSHA, którego funkcję pełni Centralny Instytut Ochrony Pracy–Państwowy Instytut Badawczy.

Celem kampanii jest: poszerzenie wiedzy na temat bezpiecznego i produktywnego korzystania z technologii cyfrowych we wszystkich sektorach gospodarki; podniesienie świadomości na temat wyzwań w zakresie BHP związanych z cyfrową transformacją pracy; informowanie zarówno o zagrożeniach, jak i o możliwościach pojawiających się w związku z cyfryzacją; promowanie oceny ryzyka i bezpiecznego zarządzania technologiami cyfrowymi w miejscach pracy, zachęcanie do wymiany informacji i dobrych praktyk między wszystkimi zainteresowanymi stronami.

1.12 Występowanie chorób zawodowych

Definicję choroby zawodowej określa artykuł 2351 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r.– Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277) zgodnie z którą za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy zwanych "narażeniem zawodowym". Rozpoznanie choroby zawodowej u pracownika lub byłego pracownika może nastąpić w okresie jego zatrudnienia w narażeniu zawodowym albo po zakończeniu pracy w takim narażeniu, pod warunkiem wystąpienia udokumentowanych objawów chorobowych w okresie ustalonym w wykazie chorób zawodowych. Sposób i tryb postępowania dotyczący zgłoszenia podejrzenia, rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej wraz z wzorami obowiązującej dokumentacji określają rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz.1836) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. z 2024 r. poz. 1547). Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie wpłynęło 5 podejrzeń w sprawie chorób zawodowych, przeprowadzono 8 postępowań w sprawie chorób zawodowych, wystawiono 5 kart stwierdzeń choroby zawodowej. Wydano 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, w tym 4 dotyczące stwierdzenia choroby zawodowej- **boreliozy** oraz wydano 3 decyzje o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej.

PROMOCJA ZDROWIA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

W 2025 r. pracownik Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej realizował zadania w obszarze profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a także w oparciu o wytyczne Komisji Europejskiej, Światowej Organizacji Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz kampanii społecznych spowodowanych sytuacją epidemiologiczną powiatu grajewskiego.

Podjęmowane zadania wynikały z:

- „Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025”,
- „Podlaskiego programu zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych”,
- „Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS na lata 2022 – 2027”.

Tematyka działalności oświatowo-zdrowotnej i w zakresie promocji zdrowia dotyczyła m.in.:

- profilaktyki nadwagi i otyłości,
- profilaktyki palenia tytoniu i wyrobów powiązanych,
- profilaktyki innych uzależnień,
- profilaktyki chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS,
- profilaktyki chorób nowotworowych,
- bezpieczeństwo dzieci i młodzieży podczas zimowego i letniego wypoczynku,
- promocja wiedzy o antybiotykowrażliwości i antybiotykoodporności,
- promocja zdrowego stylu życia i racjonalnego odżywiania,
- profilaktyka zakażeń pokarmowych w tym zatruc grzybami,
- profilaktyka chorób przenoszonych przez kleszcze.

Pracownik promocji zdrowia zajmował się nadzorem merytorycznym nad prawidłowością realizacji programów oraz pozostałych działań z zakresu promocji zdrowia w placówkach nauczania i wychowania. Przeprowadzono łącznie 25 wizytacji w podległych placówkach.

Biorąc powyższe pod uwagę pracownik promocji zdrowia w 2025 r. prowadził działania zmierzające do ograniczenia liczby zachorowań, poprzez realizację programów edukacyjnych skierowanych do wybranych grup społecznych.

Realizowano następujące interwencje programowe:

I. Programy wojewódzkie w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości:

a) „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę!” stanowi inicjatywę propagującą zdrowy styl życia wśród młodzieży szkolnej. W programie istotne jest dwukierunkowe podejście do problemu nadwagi i otyłości polegające

na promowaniu zbilansowanego odżywiania połączonego z regularną aktywnością fizyczną. Odbiorcami programu w roku szkolnym 2024/2025 byli uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych i ich rodzice oraz kadra pedagogiczna.

Edycja XIX programu objęła swym zasięgiem 690 odbiorców.

b) „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program w powiecie grajewskim jest realizowany od roku szkolnego 2020/2021, w którym zrealizowano pilotażową edycję programu. Grupa, do której skierowany był program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Drugą grupą odbiorców stanowili również rodzice i opiekunowie tych dzieci.

Działaniami programowymi objęto łącznie 676 odbiorców.

II. Programy wojewódzkie w zakresie profilaktyki palenia tytoniu

a) „Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych” w 2024 roku

Celem programu jest zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia papierosów i e-papierosów poprzez unikanie ekspozycji na dym tytoniowy i parę z e-papierosów. Antytytoniowe inicjatywy skierowane były do różnych grup odbiorców: młodzieży, nauczycieli, rodziców, internautów i petentów urzędu. Liczba odbiorców programu w 2025 roku wyniosła 745 osób.

b) „Bieg po zdrowie”

Program ten jest realizowany w powiecie grajewskim od roku szkolnego 2016/2017. Odbiorcami w/w programu profilaktyki antytytoniowej, to uczniowie w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Uzasadnieniem do skierowania programu do tej grupy są wyniki badań, prowadzących w Polsce i wielu krajach na świecie. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2024/2025 program objął swoim zasięgiem łącznie 309 osób.

III. Programy wojewódzkie w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS

a) „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS na lata 2022–2027”

Istotnym działaniem prozdrowotnym podejmowanym przez pracownika promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu grajewskiego było zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, w tym przenoszonych drogą płciową oraz przez kontakt z zakażoną krwią.

Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem HIV, poprawa jakości życia w sferze psychospołecznej osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. W ramach realizacji programu działania profilaktyczne kierowane były do ogółu społeczeństwa, w tym młodzieży

szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, kadry pedagogicznej, pacjentów, personelu podmiotów leczniczych oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

W 2025 r. kontynuowano obchody Światowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS oraz Światowego Dnia Walki z AIDS głównie poprzez działania medialne. Przeprowadzony został etap powiatowy Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o HIV/AIDS.

Informacje dotyczące problemu HIV/AIDS dotarły do 982 mieszkańców naszego powiatu.

b) „Podstępne WZW”

Wirusowe zapalenie wątroby typu B lub C często nazywane jest „cichą chorobą”, ponieważ może przez wiele lat nie dawać żadnych objawów. Często to przypadek powoduje rozpoznanie choroby. Świadomość społeczna i zainteresowanie tematyką zakażeniami WZW typu B i typu C rośnie, jednak poziom wiedzy na ten temat jest nadal zbyt niski. W związku z tym Fundacja „Gwiazda Nadziei” oraz Państwowa Inspekcja Sanitarna przystąpiły do realizacji programu edukacyjnego wśród młodzieży, który ma kształtować ich zachowania zdrowotne w zakresie przeciwdziałania tym chorobom zakaźnym.

Działaniami objęto łącznie 440 odbiorców.

IV. Programy wojewódzkie w zakresie profilaktyki nowotworowej

a) „Znamie! Znam je?”

Świadomość w zakresie profilaktyki i czynników ryzyka czerniaka rośnie, jednak nadal stanowi on istotny problem społeczny. Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów, czerniaki stanowią główną przyczynę zgonów z powodu nowotworów złośliwych skóry. Czerniaki najczęściej pojawiają się na skórze, ale także w obrębie ust, nosa oraz gałki ocznej.

Czerniak skóry we wczesnym stadium jest bardzo łatwy do wyleczenia, dlatego tak ważna jest wiedza młodzieży w tym zakresie. Program edukacyjny pt. ”Znamie! Znam je?” wpisuje się w treści nauczania przedmiotu wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego i biologii. Działaniami objęto łącznie 822 odbiorców.

b) „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”

Program „Wybierz Życie. Pierwszy Krok” został zrealizowany w powiecie grajewskim po raz pierwszy w roku szkolnym 2023/2024. W/w program edukacyjny obejmuje tematykę profilaktyki raka szyjki macicy, oparty jest na stworzeniu świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywołanych zakażeniem wirusem HPV u młodych ludzi. Zasadnicze znaczenie ma połączenie problemu raka szyjki macicy ze stanem zdrowia prokreacyjnego. Odbiorcami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych (dziewczeta i chłopcy), rodzice i opiekunowie uczniów oraz kadra pedagogiczna szkoły.

Działaniami objęto łącznie 566 odbiorców.

V. Programy lokalne w zakresie profilaktyki palenia tytoniu:

a) „Czyste powietrze wokół nas”

Program ten jest realizowany w powiecie grajewskim od roku szkolnego 2008/2009 i jest pierwszym ogniwem w łańcuchu działań antytytoniowych służącym kształtowaniu właściwych postaw prozdrowotnych. Treści programowe kierowane są do dzieci w wieku 3 - 6 lat oraz ich rodziców i opiekunów. Głównym celem podejmowanych działań jest ochrona dzieci przed narażeniem na bierne wdychanie dymu tytoniowego poprzez edukację na temat skutków zdrowotnych inhalacji dymu tytoniowego. Przedszkolaki poznają miejsca, w których mogą się zetknąć z dymem oraz nabywają umiejętność radzenia sobie w sytuacjach, gdy dorośli przy nich palą.

Działania programowe zostały skierowane do 274 osób w roku szkolnym 2024/2025.

VI. Programy lokalne w zakresie profilaktyki innych uzależnień

a) „Mam wybór ... wybieram rozsądek”

Program jest realizowany we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Grajewie. Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Grupą docelową objętą działaniami edukacyjnymi byli uczniowie i kadra pedagogiczna w placówkach oświatowo-wychowawczych a także internauci.

Działania programowe dotarły do 1068 odbiorców.

b) „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Ważnym elementem Projektu KIK/68 był program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?” skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych, który nadal był kontynuowany w roku szkolnym 2024/2025. Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, środki zastępcze) w kontekście norm i wyznawanych przez młodzież wartości.

Działania programowe dotarły do 98 odbiorców.

Realizowano następujące interwencje nieprogramowe:

I. Interwencje nieprogramowe wojewódzkie w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości:

a) „Światowy Dzień Zdrowia”

W Światowym Dniu Zdrowia wzywamy do podjęcia działań w celu wyeliminowania nierówności zdrowotnych w ramach całorocznej globalnej kampanii mającej na celu łączenie ludzi w celu budowania sprawiedliwszego i zdrowszego świata. Tematem przewodnim ubiegłorocznej kampanii WHO było zdrowie matki i noworodka. Kampania zatytułowana „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość” miała na celu położenie kresu możliwym do uniknięcia śmierciom matek i noworodków oraz priorytetowe traktowanie zdrowia i dobrobytu kobiet.

Działaniami edukacyjnymi objęto łącznie 804 osób.

II. Interwencje nieprogramowe wojewódzkie w zakresie profilaktyki palenia tytoniu

a) „Światowy Dzień bez Tytoniu”

Co roku 31 maja obchodzimy Światowy Dzień bez Papierosa. Święto stanowi okazję do zwrócenia uwagi całego świata na powszechność nałogu palenia papierosów i jego negatywne skutki zdrowotne. Działaniami objęto łącznie 949 osób.

b) „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzony jest corocznie w trzeci czwartek listopada. W tym dniu szczególnie zwracana jest uwaga na kwestie zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem tytoniu oraz motywowania palaczy do zerwania z nałogiem. Działaniami objęto łącznie 765 osób.

III. Interwencje nieprogramowe wojewódzkie w zakresie promocji bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku

a) „Zimowa Szkoła Bezpieczeństwa”

b) „Letnia Szkoła Bezpieczeństwa”

Obie w/w akcje są cyklicznymi działaniami o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym realizowanymi przez Państwową Inspekcję Sanitarną, służby mundurowe i inne jednostki zaangażowane w ochronę zdrowia publicznego. Działania skierowane były do dzieci i młodzieży przebywającej w placówkach wypoczynku zimowego i letniego na terenie powiatu grajewskiego oraz internauci. Celem akcji było zminimalizowanie zagrożeń wynikających z bezpieczeństwa dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie negatywnych zdarzeń z ich udziałem. W 2025 roku działaniami edukacyjnymi objęto 1277 osób.

IV. Interwencje nieprogramowe wojewódzkie w zakresie profilaktyki antybiotykooporności

a) „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”

W związku z tworzeniem się coraz większej liczby szczepów bakterii opornych na antybiotyki, a co za tym idzie zmniejszaniem skuteczności tej formy leczenia, 18 listopada 2025 r. obchodzony był Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, natomiast w dniach 18-24 listopada 2025 r. - Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach.

Celem Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach jest zwrócenie uwagi i podniesienie świadomości zarówno społeczeństwa, polityków jak i profesjonalistów medycznych na temat niezwykle groźnego zjawiska w obszarze zdrowia publicznego, jakim jest narastająca i szybko rozprzestrzeniająca się oporność na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących najważniejsze i najpowszechniejsze zakażenia u człowieka.

Ideę rozważnego stosowania antybiotyków popiera również Państwowa Inspekcja Sanitarna, przekazując wytyczne oraz materiały informacyjne o kampanii do podległych jednostek, motywując do

podjęcia działań edukacyjnych w tym zakresie oraz umieszczając informacje na stronach internetowych. Na terenie powiatu grajewskiego działaniami informacyjnymi objęto 3127 osób.

V. Interwencje nieprogramowe wojewódzkie w zakresie promocji szczepień ochronnych

a) Promocja szczepień HPV

Powszechny program szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV. Od 1 września 2024 r. szczepienia w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV dostępne są dla osób po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia. Działaniami edukacyjnymi objęto łącznie 1116 osób.

b) Europejski Tydzień Szczepień

Europejski Tydzień Szczepień to inicjatywa Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) obchodzona każdego roku w ostatnim tygodniu kwietnia. Służy popularyzowaniu wiedzy o szczepieniach i ich roli w zapobieganiu szerzenia się chorób zakaźnych oraz ochronie zdrowia i życia ludzi.

Szczepienia ochronne to najskuteczniejszy i najbardziej efektywny sposób zapobiegania wielu chorobom zakaźnym. Dlatego działania w/w zakresie są podejmowane przez cały rok. Działaniami edukacyjnymi objęto łącznie 834 odbiorców.

c) Kampania informacyjna "Jesień bez infekcji"

W 2025 r. Główny Inspektorat Sanitarny zainaugurował ogólnopolską kampanię informacyjno-edukacyjną „Jesień bez infekcji”. Jej celem jest promocja szczepień ochronnych przeciwko chorobom infekcyjnym, które nasilają się w sezonie jesienno-zimowym (grypa, covid-19, RSV, krztusiec, pneumokoki). Kampania objęła swym działaniem trzy grupy adresatów: seniorów, kobiety w ciąży oraz pracowników i pracodawców. Działaniami edukacyjnymi objęto 4453 osób.

d) Promocja szczepień ochronnych dla kobiet w ciąży (krztusiec)

Na początku 2025 r. została przeprowadzona akcja informacyjna skierowana do kobiet w ciąży nt. bezpłatnych szczepień przeciw krztuścowi. Działania były realizowane w podmiotach leczniczych i aptekach. Działaniami objęto łącznie 635 odbiorców.

VI. Interwencje nieprogramowe wojewódzkie w zakresie promocji bezpieczeństwa żywności

a) Kampania „Jedz bezpiecznie” #Safe2EatEU

Inspekcja Sanitarna po raz kolejny włączyła się w realizację kampanii informacyjnej organizowanej przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Cel kampanii pozostał niezmienny - dążenie do podniesienia świadomości społeczeństwa nt. bezpieczeństwa żywności oraz budowanie zaufania do systemu żywnościowego UE. Działania przewidziane były na okres letni i jesienny z inauguracją 7 czerwca w Międzynarodowym Dniu Bezpieczeństwa Żywności. Działaniami objęto łącznie 845 odbiorców.

VII. Interwencje nieprogramowe wojewódzkie w zakresie promocji zdrowia roślin

a) Kampania „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”

W 2025 roku po raz trzeci, Europejska Agencja Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) razem z Komisją Europejską (KE), prowadzili kampanię #PlantHealth4Life. Koordynatorem działań była Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Hasło kampanii to „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”, a jej cel to zwiększenie świadomości mieszkańców Europy na temat zdrowia roślin oraz podkreślenie zbiorowej odpowiedzialności za wspólne dobro. Aktywnie promowano działania kampanijne. Działaniami w 2025 r. objęto łącznie 224 osób.

Realizowano następujące interwencje nieprogramowe lokalne:

- Profilaktyka chorób nowotworowych – 1896 odbiorców,
- Profilaktyka grypy – 492 odbiorców,
- Promocja szczepień ochronnych – 227 odbiorców,
- Profilaktyka wad postawy – 380 odbiorców,
- Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej – 138 odbiorców,
- Propagowanie higieny osobistej – 1117 odbiorców,
- Konkurs Zroluj zdrowie - siła wyborów – 83 odbiorców,
- Działania wynikające z sytuacji epidemiologicznej kraju – 108 odbiorców,
- Kampania "Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!" – 332 odbiorców,
- Promocja programu „Moje zdrowie- bilans osoby dorosłej” – 441 odbiorców,
- Promocja kampanii „Ratujmy Życie. Razem” – 69 odbiorców,
- Propagowanie informacji nt. badania WOBASZ – 3596 odbiorców,
- Promocja zdrowia i profilaktyka chorób poprzez strony internetowe i portale społecznościowe – 5149 odbiorców.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. Do głównych zadań Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 roku należało:

- a) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- b) opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- c) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- d) wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- e) wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- f) uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego na terenie powiatu grajewskiego w 2025 roku wydał:

- odstępstwa od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 1 pozytywna
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 9
- opiniowanie projektów planów miejscowych i planów ogólnych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 11
- wydawanie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określenie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie oddziaływać na środowisko, dla którego raport może być wymagany - 68
- wydawanie opinii w sprawie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (I i II gr) przed wydaniem decyzji środowiskowej - 5
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów na podstawie art. 56 Prawa budowlanego-7
- uzgodnienie projektu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego – 2
- uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – 111
- wydawanie stanowisk dotyczących odstępstw od warunków technicznych – 1
- uzgadnianie dokumentacji projektowej – 1
- ilość kontroli w terenie – 8

Dodatkowo pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu grajewskiego prowadził działania edukacyjno-informacyjne.